

San Marcos

Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Marcosmi kay libruta iskribiran Jesucristo rurashankunata yaçhanallapapaq. Marcosqa, apustul Pabluwan Bernabiwan puriran Jesucristupa shumaq rimayninta yaçhachikur. Marcospaq masta intrakanarqa liyishun Hechos 12.12; 12.25; 13.4-5; 13.13; 15.36-39; Colosenses 4.10; 2 Timoteo 4.11; 1 Pedro 5.13.

Kay librupimi Marcos intrachimanchik kusa achka runakuna Jesusta uyakuq rishankunapaq (1.45; 2.1-2; 2.13; 2.15; 3.7-8; 4.1; 5.21; 6.32-34; 8.1; 10.1). Chaynullami intrachimanchikpis Jesucristo kusa pudirniyun kar, runakunapa uchankunata pirdunan nir (2.1-12), mushuq yaçhachikuyninta intrachikushanpaq (2.18-22), samana diyapi imata ruranapaq nishanpaq (2.23-28), chaynulla tukuy mikuy allin mikunanpaq nishanpaq ima (7.1-23).

Chaynullami intrachimanchik Jesucristo kusa pudirniyun kar dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakushanpaq (1.21-28; 5.1-20; 7.24-30; 9.14-29), achka runakunata qishayninllapamanta alliyachishanpaq (1.31; 1.32-34; 1.40-45; 2.1-12; 3.1-6; 3.7-12; 5.24-34; 6.5; 6.53-56; 10.52), wanushakunata kawsachimushanpaq ima (5.35-43).

Chaynullami intrachimanchikpis Jesucristo kusa pudirniyun kar wayrata yakuta qasillachishanpaq (4.35-41), achka runakunapaq milagruta rurar mikuyta qarashanpaq (6.34-44), yakupa ananpi purishanpaq (6.45-52), kruspi wanushanpaq (capítulo 15), chaynulla wanushanmanta kawsamushanpaq ima (capítulo 16).

*Shutichikuq Juan chunllaqkunapi yaĉhachikuran
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)*

¹ Kaynumi qallarín Dyuspa Wamran Jesucristupaq shumaq rimashanqa.

² Manaraq Jesucristo nasiyatinmi karanna Dyusninchikpa rimaqnin Isaiasqa. Paymi Dyus nitin kaynu nir iskribiran chay washakuqpaqqa:

“Naypaykita kaĉhasaq uk runata qampaq rimananpaq.
Chaymi ringa tukuyta willaq shunqunllapapi shumaqta yarpunanllapapaq.

Chaynuqami qam ritkiqa shumaqtana risibishunqallapa.

³ Chay runami kusa jwirtita rimar chunllaqpi nin:

‘Amitunchikpa nanninta kamakachiyllapa,
uchaykillapata dijar Dyusta kasurllapana.

Chaynuqami kusa dirichula nanta
kiĉhaq yupayna kankillapa kanqa’ nir”.

⁴ Chaynumi Isaiás iskribishannu Shutichikuq Juanqa, chunllaqkunapi runakunata niran: “Uchaykillapata dijar Dyusmanna tikrakayllapa pirdunashunanllapapaq. Chaymantami shutichishaykillapa” nir.

⁵ Chaymi tukuy Judea pwiblukunamanta, Jerusalenmanta ima, kusa achka runakuna riqllapa Juan kayashanman payta uyakuqqa. Chaynu uyakurmi uchanllapapaq kwintata qukar Tayta Dyus llakipamay nitinllapa, Juanqa riyu Jordanpi tukuyta shutichiran.

⁶ Kay Juanpa raĉhpanqami rurakasha karan kamillupa millwanmanta. Nataq sinchun-shuyapaqami qaramanta karan. Payqami mikuq atun shurkukunata, chumpakapa mishkinkunata ima. ⁷ Yaĉhachikuqnuqami runakunataqa kaynu niyaqpis:

“Nuqamantaqami uk kusala mas pudirniyun shamuyan. Paypaqami nuqaqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaĉhanaylapaqmapis. ⁸ Chaqa

nuqaqami qamkunataqa yakulawan shutichishushallapa kani. Piru nuqamanta chay uk shamuq-shuyapaqami Dyuspa Santu Ispiritunwanna shutichishunqallapa”.

Jesusmi shutikuran

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Chay tyimpukunapimi prubinsya Galileapa uk pwiblun Nazaretmanta Jesusqa lluqshir rir, riyu Jordanman chatin Juanqa chaypi shutichiran. ¹⁰ Chaynu shutikur yakumanta lluqshimuyarmi rikaran syilu kiçhakaqta. Chaynullami rikaranpis Dyuspa Santu Ispiritun payman uk palumitanu ishkimuqta. ¹¹ Chaymantami syilumanta-pacha Dyus kaynu niqta uyaparan:

“Qammi kusa munashay Wamrayqa kanki.
Qamwanmi kusalata aligriyani” nir.

Jesusta dyablu uchakuchinanan

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Chaymantaqami Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusta aparan chunllaq lugarman. ¹³ Chaypimi Jesusqa kwarinta diyata, kusala saqra animalkunapa rurinpi karan. Chaynu Jesús payla chaypi katinmi dyabluqa uchakuchiya kaman. Piru Dyuspa angelninkunami paytaqa tukuy minishtishanpipis yanaparan.

Jesusmi Galileapi yaçhachikuq qallariran

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Chaymanta Shutichikuq Juanta, gubyirnu Herodes karsilashana katinqa, Jesusqa riran Galilea pwiblukunaman Dyuspa shumaq rimayninta yaçhachikutin, washakarna Dyuspa mantakuyninpi kawsananllapapaq. ¹⁵ Chaynullami niyaqpis:

“Kananqami Tayta Dyuspa tyimpunqa kumplikashana. Chaymi Dyusmanta shamuq mantakuq qallarinanpaqqa

shipchamushana. Chayraykumi uchaykillapata dijar Tayta Dyusmanna tikrakayllapa. Chaynulla chay kusala shumaqta willashushayllapapi kriyirna kawsayllapa”.

Jesusmi kwatru piskadukuqkunata qayaran

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesusqami Galilea atun quçhapa manyanta riyarqa, rikaran Simonta uknin Andreswan chaypi kaqta. Paykunaqami piskadukuq kashanrayku atun shikranllapata yakuman itayaranllapa. ¹⁷ Chaymi Jesusqa paykunataqa kaynu niran:

—Shamuyllapa nuqawanna rinallapapaq. Chaqa nuqaqami yaçhachishaykillapa piskaduta aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaçhachir tantanaykillapapaq nir.

¹⁸ Chaynu nitinqami, chay runakunaqa chay kutilla atun shikrankunata dijar, paywanna riranllapa.

¹⁹ Piru mas naypaqman riyarqa, Jesusqa qashan rikaran Santiaguta uknin Juanwan chaypi kaqta. Paykunaqami Zebedeupa wamrankuna karanllapa. Chaymi paykunaqa uk yaku karrupi atun shikrankunata kamakachiyaranllapa. ²⁰ Chayna Jesusqa qayamuran paykunatapis. Chaymi chay kutilla, Juanqa Santiaguwan ishkantin Jesuswanna riranllapa, chay yaku karrullapi taytanta trabaqraqninkunawan dijarna.

Jesusmi runamanta dyablupa yarpuyrinta itakuran

(Lc 4.31-37)

²¹ Chaynu rirqami Capernaúm pwiblumanna çharanllapa. Chaymantami samana diya katin Jesusqa chay Israel runakunapa tantakananllapa wasiman yaykur yaçhachikuq qallariran.

²² Piru yaçhachikutinqami tukuyla chaypi kaqkunaqa kusalata dispantakaranllapa. Chaqa Jesusqami yaçhachikuran paypa yaçhayninllawan, manami Moisés

mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna yupaychu.
²³ Chay tantakananllapa wasi ruripiqami kayaq uk runa dyablupa yarpuyinwan. Chayqami kusala jwirtita kaynu nir qayĉhakuran:

²⁴ —¡Ay! Nazaretmanta Jesús, ¿imapaqtaq nuqakunaman yakapakanki? ¿Ima, chinqachimaqllapachu shamushayki? ¡Nuqami riqsishuni! ¡Qamqami Dyuspa Santu Wamran kanki! nir.

²⁵ Chaynu nitinmi, Jesusqa anyaran dyablupa yarpuyin-taqa kaynu nir:

—¡Upallalla yarquy kay runamantaqa! nir.

²⁶ Chaynu nitingami, chay dyablupa yarpuyinqa chay runataqa atakita qur, kusala jwirtita qayĉhachirna yarquran.

²⁷ Chayta rikarmi, tukuyla runakuna kusalata man-chakuranllapa. Chaymi ukninllapa ukninllapa kaynu ni-nakuyaqllapa:

“¿Imataq kayqa kanqa? ¡Kusata paylla mantakur imami ukman mushuq imakunata yaĉhachikun! ¡Chaynulla dyablupa yarpuyinmapis imata nitinpis kasun!” nir.

²⁸ Chaymanta-pachami tukuyla Galilea lugarkunapi Je-suspaqqa kusalata yaĉharanllapa imanumi payqa imat-pis rurayta puytin nir.

Jesusmi allicharan Simón Pedrupa swigranta
 (Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Chaymanta chay Israel runakunapa tantakananl-lapa wasimanta lluqshirqa, Jesusqa Santiaguwan, Juanta apar riran Simonpa, Andrespa wasinman. ³⁰ Chaypimi Simonpa swigranqa kusala rupawan qishaq mantanpi usurayaran. Chaynu chaypi qishaq nir Jesusta willatinl-lapami, ³¹ Jesusqa rir qimikar, chay warmisitataqa mak-inmanta chutar sharichimuran mantanmantaqa. Chaymi

chay kutilla chay rupaqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna qallariran.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Rupay chinqatin limpu tutapashana katinga, Jesusmanqa tukuy qishaqkunata, dyablupa yarpuyinwan kaqkunata ima apamuranllapa. ³³ Piru chay wasipa punkunmanqami chay pwiblumanta tukuyula runakuna limpu untaranllapa Jesusta rikakunanllapapaq.

³⁴ Jesusqami tukuy qishayninllapakunamanta kusala achka runakunata allichar, dyablupa yarpuyininkunamatapis achkata itakuran. Chaynu itakutinmi dyablupa yarpuyininkunaqa, yaçharanllapa “Jesusqami Dyuspa Wamran” nir. Piru Jesusqami mana dijaranchu paypaq rimananllapapaqqa.

Jesusmi Galileapi yaçhachikuran

(Lc 4.42-44)

³⁵ Chaymanta allaqnin achkiyatinnaga amsaqla Jesusqa sharir, chay pwiblumanta lluqshir riran chunllaq lugarkunaman Taytanman mañakuq. ³⁶ Chaymantaqami, Simonqa wakinninkunawan Jesusta maskaq rir, ³⁷ tarirqa niranllapa:

—Tukuymi maskashuyanllapa nir.

³⁸ Jesusqa niran:

—Ashwan rishunllapa uklaw shipchakaq pwiblukumaman, chaypipis Dyuspa shumaq rimayninta yaçhachikunaypaq. Chaqa chaypaqmi shamusha kani.

³⁹ Chaynumi Jesusqa Galilea pwiblupa tukuy lugarininkunapi, Israel runakuna tantakananllapa wasikunapiqa Dyuspa shumaq rimayninta yaçhachikur chaynullami dyablupa yarpuyininkunata itakur ima puriran.

Jesusmi allicharan uk ismuyaq runata

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Chaymantaqami uk runa ismuyaq kwirpuyjun Jesusman qimikar, naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—¡Taytituy! llakipamayarqa allichamay-ari kay qishayniymantaqa nir.

⁴¹ Jesusqami llakipar makinwan kamar niran:

—Munanimi allianaykita. Kananlla alliyay, nir.

⁴² Chaynu nitinlami, chay ismuyaq kwirpuyjun runaqa, alliyaranna qishayninmantaqa. ⁴³⁻⁴⁴ Chaymantami Jesusqa chay runataqa kaynu niran:

—¡Allita uyamay! Amami mayqantapis willankichu. Ashwanmi rir qimikay kuraman. Chaymi apanki ufrinditaykita Moisés mantakushannulla. Chayna tukuy yaçhananllapapaq qishaynikimantaqa alliyashaykina nir.

⁴⁵ Piru chay runaqami chaymanta lluqshirqa tukuylata parlaran Jesús, paypaq rurashantaqa. Chaymanta-pachami Jesusqa manana pwiblukunamanqa yaqqa yaykuqnachu. Ashwanmi chay maypiçhi yaqqa mana runakuna kaq chaylapina kidaq. Piru chaynumapis tukuy lugarmantami runakunaqa riqllapa payta rikaqqa.

2

Jesusmi mana kuyuyta puytiq runata allicharan

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Chaymanta, ayka diyamantami Jesusqa Capernaúm pwibluman tikrakar riran. Chaymantami yaçharanllapa chay wasiman, çamushana nir. ² Chaynu yaçharllapami Jesús kayashanman chaynulla waqta punkumanmapis kusalata untaranllapa. Chaymi manana maylawta yayku- napaqmapis karannachu. Chaynumapis Jesusqa Dyuspa shumaq rimananta yaçhachikuyaran.

³ Chaykamanmi kwatru runakuna, mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun uk runata çhachiranllapa chaymanqa.
⁴ Piru Jesús kayashanmanqa mana imanupis çhachiyta puytiranllapachu kusala achka runakuna kashanrayku. Chaymi iqaranllapa wasipa ananman. Chaymantaqa chay wasipa qatananta uçhkukur, chaylata chay qishaqtaqa uk paritapi Jesuspa naypanmanqa ishkichiranllapa. ⁵ Chaymanta Jesusqa nuqapi kusata kriyinllapa nir yaçharqa, chay qishaqtaqa kaynu niran:

—Wamrituy, tukuy uchakushaykikunamantami pirdunashushana kani nir.

⁶ Chaypimi, Moisés mantakushankunata yaçhar yaçhachikuq wakin runakuna tayaranllapa. Chaymi kaynu nir yarpuranllapa: ⁷ Kayqami yanqa runala. ¿Imaraykutaq waknuqa ninqa? Wakqachu Dyusninchiknulla tukunayan. Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslari uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

⁸ Piru Jesusqami kwintata qukaran imatami yarpuyanllapa nirmapis. Chaymi paykunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa chaynuta yarpunkillapa?
⁹ ¿Qamkunapa yarpuynikillapamantaqa ima ninaypaqtaq mas trabajusu kanqa kay runataqa ‘Uchaykikunamantami pirdunashuni’ ninaypaq, manaqachu ‘Sharir paraykita apar riy’ ninaypaq? ¹⁰ Piru kananllami intrachishaykillapa Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa paylla puytin uchanllapakunamanta pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun runataqa niran:

¹¹ —Qamtami nishuni: Sharir paraykita apar, riy wasikiman nir.

¹² Chaynu nitingami, chay qishaq karan chay runaqa das sharir, paranta charikur lluqshimuran tukuyta rikayatin. Chayta rikarmi tukuy chaypi kaqkunaqa kusalata dispantakaranllapa. Chaymi ashwan Dyusta alabaq çhurakaranllapa kaynu nir:

“¡Manami kaypiqa uk kutilamapis waknutaqa rikashanchikllapachu!” nir.

Jesusmi Levita qayaran

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Chaymantami Jesusqa qashan riran atun quçhapa manyanman. Piru chaymanpismi kusa achka runakuna tantakatin payqa yaçhachiyaran. ¹⁴ Chaymanta riyarqami Alfeupa wamran Levita rikaran. Payqami chay Roma pwiblupaq impwistuta kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesusqa niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

Chaynu nitingami Leviqa sharir paywanna riran.

¹⁵ Chaymantami Jesusqa Levipa wasinpi mikuyaranna. Chaymi chay kutilla Romapaq impwistuta kubraquqkuna, kusa uchayjun runakuna Jesuswan chaynulla yaçhakuqninkunawan ima misapina tayaranllapa. Chaqa kusalatari Jesuswan pulla puriyta munaqllapa. ¹⁶ Chaynu Jesús tukuywan mikuqta rikarmi chay fariseo runakuna chaynulla Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, Jesuspa yaçhakuqninkunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq yaçhachikuqnikillapaqa chay impwistuta kubraquqkunawan chaynulla uchasapakunawan pul-laqa mikun? nir.

¹⁷ Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa niran:

—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana min-istinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa. Chaqa nuqaqami

mana, chay allinla kani niqkunapaqchu shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani chay uchayjunkunata willatiy kriyir washakananllapapaq.

Ayunupaqmi tapuranllapa
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Uk diyapimi Shutichikuq Juanpa yaçhakuqninkuna, chaynulla wakin fariseukunaqa ayunayaranllapa. Chaymantami wakin runakuna rir, Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Shutichikuq Juanpa yaçhakuqninkuna, chaynulla fariseukunapa yaçhakuqninkunapismi ayunanllapa. Qampa yaçhakuqnikikuna-shuypaqa, çimapaqtaq mana ayunanllapaqa? nir.

¹⁹ Jesusqa paykunataqa niran:

—Uk runa kasaraq, chayllapiraq katingachu chay pulan kaqkunaqa çayunayta puytinman? Manami ayunaytaqa puytinmanchu. ²⁰ Piru chay kasarasha rinanpaq urami çhamunqana. Chaynu ritinna-shuypaqa ayunanqallapana.

²¹ “Nishaykillapapis: Manami mayqanpis uk makwa raçhpataqa mushuq raçhpawanqa rimindanchu. Chaqa chay mushuq raçhpami paqakarqa chapukayanqa. Chaynu chapukarmi, makwa raçhpataqa llikinman. Chaynuqami ashwan masna llikikayanqa. ²² Chaynulla, chay ubapa yakun mushuq binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binuqami byijuyar makwa qarataqa llikinman. Chaynuqami ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman.

Chayraykumi, ubapa mushuq yakun binutaqa mushuq qara kapachumanna itaypaq”.*

*Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Uk samana diyapi Jesusqa trigu tarpukashapa rurinta riyaran yaĉhakuqninkunawan. Piru yaĉhakuqninkunaqami trigupa ispiganta pitikuqnu riyaranllapa. ²⁴ Chayta rikarmi fariseukunaqa Jesusta kaynu niran:

—¡Ay! ¿Imapaqtaq yaĉhakuqnirikunaqa kanan samana diyapi mana ruraypaq kaqtaqa rurayan? nir. ²⁵ Chaynu nitinllapami Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, gubyirnu David uk kuti wakinninkunawan mallaqnar iman u tukuran nir iskribikashantaqa? ²⁶ Chaqa chay tyimpukunapimi kurakunapa mantaqninga Abiatar karan. Piru Davidmi wakinninkunawan Dyusta adurananllapa tuldu wasiman yaykur, Dyuspa kaq turtillakunata mikuranllapa. Allita yaĉhashanchikllapanu, chay turtillakunataqami, kurakunala mikunanllapapaqqa kaq.

²⁷ Jesusqami niranpis:

—Dyusqami samana diyataqa ruraran runakuna mana qischakananpaqchu. Ashwanmi ruraran chay diyapimapis aligriyananllapapaq. ²⁸ Chaymi Dyusmanta Shamuq Runa kar, chay samana diyapiqa imata ruraypaq chaynulla mana ruraypaqchu niyta puytini.

* 2:22 Jesús ruraran kay kimsa kumparasyunta unay fariseukunapa yaĉhayninkunawan paypa mushuq yaĉhayninqa, mana chayllachu nir.

3

*Jesumí uk runata samana diyapi allicharan**(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Chaymantami uk samana diyapi Jesusqa chay Israel runakuna tantakananllapa wasiman qashan yaykuran. Chaypimi uk runa wiqru makijjun karan. ² Piru chayp-iqami riparakuqkuna, mana shaykuq kusalata Jesustaqa chapar, ninakuyaranllapa: “¿Ima kay samana diyapichu alliyachiyanka wak runataqa? Chayta ruratingami, chay-lapaqna uchachashunllapa” nir. ³ Piru Jesusqami chay wiqru makijjun runataqa niran:

—Sharir, çhaypinllapapi shay.

⁴ Chaymantami chay runakunataqa kaynu nir tapuran:

—Samana diyapiqa, ¿allin kaqtachu ruranchik man-aqachu mana allin kaqta? Chaynulla ¿allinchu kanqa allichar washakunapaq manaqachu dijasha wanunanpaq?

Chaynu nir tapukutinmi, chay runakunaqa mana imat-apis rimarchu uyaralla kidaranllapa. ⁵ Piru Jesusqami chay runakuna pay nishanta mana intrakanayashanlla-parayku kusata piñakur, llakir ima chay qishaq runataqa kaynu niran:

—Chutarachiy makikita nir.

Chaynu nitin, chutarachitingami makinqa allinna ki-daran. ⁶ Piru chaynu ruratinmapis, chay fariseo runaku-naqa waqtaman lluqshimurqa, Herodespa wakinninku-nawan parlaranllapa Jesustaqa wanuchinanllapapaq.

Jesusta kamarla alliyayta munaranllapa

⁷ Jesús yaçhakuqninkunawan chay atun quçhapa manyanman ritinmi chay Galileapa pwiblunkunamanta kusala achka runakuna ikinta riranllapa. ⁸ Piru chaypi Jesús kusa shumaq mana ruraypaq imakunata rurayan nir yaçharllapami Judea pwiblunkunamanta,

Jerusalenmanta, Idumeamanta, Tirumanta, Sidón pwiblukunamanta ima kusala achka runakuna Jesús kayashanman shamuranllapa. Chaynullami Jordán riyupa uklaw chimpanmanta ima shamuranllapa Jesusta rikayta munar, chay atun quçhamanqa.⁹⁻¹⁰ Chaynumiri kusata untamuranllapa. Chaypimi Jesusqa achka qishaqkunata allicharan. Chaymi tukuy chay qishaqkuna alliyananllaparaykuqa kumsanakuypa, saruçhanakuypa wakmanta kaymanta untaranllapa Jesusta kamarla alliyananllapapaq. Chayraykumi Jesusqa yaçhakuqninkunata kaçharan uk yaku karruta listatinllapa, chaymanna iqatin amana mas kiçhkichinanllapapaq.

¹¹ Chaynullami chay dyablupa yarpuyinwan kaq runakunapis Jesusta rikarqa, paypa naypanpi qunqurir, qayçhakuranllapa:

“¡Qamqami Dyuspa Wamran kanki!” nir.

¹² Piru Jesusqami anyaran chay dyablupa yarpuyininkunataqa, amana chaynu paypaq rimananllapapaq.

*Jesusmi dusi yaçhakuqninkunata akraran
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)*

¹³ Chaymantami Jesusqa uk sirkaman iqar, kusa allinta yarpuchishan runakunata qayaran. Chaynu qayatin tantakatinllapanaqa, ¹⁴ paykunamanta dusi runakunata akraran paywanne purinanllapapaq. Chaynulla rir yaçhachikunanllapapaq imami karan. ¹⁵ Chaynullami paykunataqa Jesusqa pudirninta quran qishaqkunata allichananpaq, dyablupa yarpuyininkunata runakunamanta itakunanllapapaq ima.

¹⁶ Kaykunami chay dusi akrashankunaqa karan:

Ukqami Simón karan. Payllatami shutichiranpis Pedro nir.

¹⁷ Chaymantaqami karan Zebedeupa ishkey wamrankuna

Santiago,
 Juan ima. Kay paykunatami shutichiran “Boanerges”.
 Rimayninchikpiqa “Kunyapa Wamrankuna” * nir in-
 trachimanichik.

¹⁸ Wakinkunaqami karan:

Andrés,
 Felipe,
 Bartolomé,
 Mateo,
 Tomás.

Chaynullami karanpis Alfeupa wamran

Santiago,
 Tadeo ima.

Ukqami karan Simón. Payqami Cananeo partidumanta
 karan.

¹⁹ Uk-shuypaqa karan Judas Iscariote. Kaymi Jesustaqa
 kuntrankunaman qukuran wanuchinanllapapaqqa.

*Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninwan nir
 (Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)*

²⁰ Chaymantaqami Jesusqa yaĉhakuqninkunawan
 yaykuran uk wasiman. Piru chaymanpismi kusa achka
 runakuna untaranllapa. Chaymi Jesús, chaynulla
 yaĉhakuqninkunamapis mana mikuylamatapis
 puytiqllapachu.

²¹ Chaynu yaĉhachikur mana
 mikutin imami, Jesuspa ayllunkunaqa riranllapa
 wasinman apananllapapaq. Chaqa wakinkunaqami
 “Jesusqa yaruyasha” niaqllapa.

²² Chaynulla
 Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna
 Jerusalemanta ĉhasha kaqkunapis kaynu niaqllapa:
 “Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak

* 3:17 Kunyapa Wamran nirqami intrachimanichik kusala jwirtita rimaq, das
 piñakuq runakuna kashanllaparayku nir.

runataqa pudirninta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyinkunata itakunanpaqqa” nir.

²³ Chaynu niqta uyaparmi Jesusqa paykunata qayamuran. Chaymantami uk kumparasyunta rurar kaynu niran:

“¿Imanuna dyablupa uk dyablu masinta itakuyta puytinqa? ²⁴ Chaynullami mayqan pwiblupis paykunapura çhiqninakurqa mana maydiyapis pulla kaytaqa puytinchu. ²⁵ Chaynulla uk ayllupis paykunapura çhiqninakurqa, mana shumaqta kawsaytaqa puytinllapachu. ²⁶ Chaynullami dyablupis, uk dyablu masinta itakurqa ukninta itakushanrayku manami allinchi. Chaymi manana pulla kaytaqa puytiyanqanachu. Ashwanmi chaynu ruranakurqa limpu tukukayanqallapana.

²⁷ “Chaqa allita yarpuyllapa: Uk kusala pulsuyjun runapa wasinman mayqanpis suwakuq yaykunarqami, chay wasipa amunta puntataqa wataytaraq ministiyän. Chaynu wataraqmi suwaytaqa puytiyan, manaqa mana”.
†

²⁸⁻³⁰ Chaymantami Jesusqa chay runakuna waqçami dyablupa pudirninwan nishanllaparayku, kaynu niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Runa tukuy uchakushanta chaynulla mana allinta rimashantami Dyusqa pirdunanqa. Piru Santu Ispiritupaç mana allinta rimashanllapata-shuypaqa mana maydiyapis pirdunanqachu”.

Jesuspa mamanwan ukninkuna
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

† 3:27 Chaynu nirqami intrachimanchik, Jesusqa dyablupa yarpuyinta runakunamanta itakunanpaqqa Santu Ispirituwan wataq yupay rurar itakun nir.

³¹ Chaymantaqami Jesuspa mamanwan, ukninkuna çharanllapa. Piru waqталapi kidarmi kaçhakuranllapa Jesususta qayamunanllapapaq. ³² Chaymi Jesuspa ridurninpi taqkunaqa kaynu niranllapa:

—Mamaykiwan, uknikikunami chay waqtapi. Qamtami maskashuyanllapa nir.

³³ Jesusqa niran:

—¿Mayqantaq mamayqa? ¿Mayqantaq ukniykunaqa?

³⁴ Chaymi chay ridurninpi taqkunata chapar niranpis:

—Kaykunami mamaywan, ukniykunaqa. ³⁵ Chaqa mayqanpis Dyus munashanta ruraqkunalami ullqu kaq, warmi kaq ukniykunaqa, chaynulla mamaymapis nir.

4

Jesusmi kumparasyunta ruran uk tarpukuqwan

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Chaymantami Jesusqa chay kusala atun quçhapa manyanpi qashan yaçhachikuq qallariran. Piru kusa achka runakuna tantakayatinmi, Jesusqa chay quçhapi yaku karru karan chayman iqar taran. Nataq runaku-naqami chay quçhapa manyanlapi kidaranllapa.

² Chaymi kumparasyunkunawan kusa achka imakunata yaçhachikuran. Chaymi kaynu niyaran paykunataqa:

³ “Allita uyakuyllapa. Uk runami tarpukuq riran çhakranman. ⁴ Chaymanta shikwakutinga wakin simillaqa nanman rataran. Chaymi pari q kurukuna shamur mikuran chay simillataqa.

⁵ “Nataq wakin similla-shuypaqa rumipa ananpi yaqqa mana allpa kaqman rataran. Piru chay simillaqami daskaqla winaq qallariran, mana ruri maypi pampakashanrayku. ⁶ Chaymantami, rupay iqamutinga mana allita çhupakushanrayku, daskaqla ñutukur çhakiran.

⁷ “Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikunaman rataran. Chaymantami kashakuna winar çhamitachitin, mana puqurannachu.

⁸ “Piru wakin similla-shuypaqami rataran kusa shumaq pachaman. Chaymi kusa shumaqta winatin, kusala shumaqta kusichakuranllapa. Chaqa, wakin ispigaqami trinta murisituyjun karan. Nataq wakin ispigaqa sisinta murisituyjun. Wakin-shuypaqa, syin murisituyjun ima karan”.

⁹ Chaynu nishana karmi Jesusqa niranpis: “Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa” nir.

¿Imapaqmi Jesusqa kumparasyunkunawanqa yaçhachikuran?

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Chaymanta achka runakuna ritinnaqa Jesusqa paylana kidaran. Piru chaypiqami karanraq Jesuspa pullan puriqkuna chaynulla chay dusi yaçhakuqninkuna ima. Chaymi paykunaqa kaynu nir Jesustaqa tapuranllapa:

—Chay kumparasyunqa, ¿imatataq intrachimanchikqa? nir.

¹¹ Jesusqa niran:

“Qamkunatami Dyusqa imanumi mantakun nirqa paylla intrachishuyanllapa, unay michka mana intrakasha katinllapamapis. Piru tukuy mana kriyishanrayku waqtapi yupay kaqkunata-shuypaqami kumparasyunkunalawan willan, ¹² michka chapakurmapis mana rikananllapapaqchu. Chaynulla michka uyakurmapis mana intrakananllapapaqchu. Chaynu tukur Dyuspi mana qashan kriyirqami, uchanllapamantaqa manana pirdunakanqallapanachu”.

Jesusmi tarpukuqpaq yaçhachikushanta intrachikuran

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Jesusqami chay tapuqkunataqa niran:

“¿Ima qamkunapischu mana intrakashaykillapa chay kumparasyuntaqa? Chaynu kay kumparasyunta mana intrakarqa, ¿imanuna wakin kumparasyunkunata ruratiy-maqa intrakankillapa?

¹⁴ “Allita uyakuyllapa: Uk tarpukuq nirqami intrachimanchik Dyuspa rimayninta parlakuqpaq. ¹⁵ Wakin simillakuna nanman ratasha nirqami intrachimanchik Dyus nishanta uyapar mana intrakaqpaq. Chaymi dyablu shamurqa, chay yarpuyinpi purichiyashantaqa limpu qunqachin.

¹⁶ “Nataq chay similla rumikunapa rurinman ishki-ran chaykunaqami, intrachimanchik chay runakuna Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuqpaq. ¹⁷ Piru mana allita çhupakusha karmi, mana shachinakuytaqa puytinchu. Chayraykumi Dyuspi kriyishanrayku imallapiqa qischakar, manaqa imanachinanllapapaq ikinllapapi puritinga chay uyakushanta dijarna qunqanllapa.

¹⁸⁻¹⁹ “Nataq chay simillakuna kashapa rurinman ratashakunaqa, intrachimanchik Dyus nishanta uyapaqkunapaq. Piru kay pachapi imanupis kusa imayjun kanar tukuy imata munar, imakunapi yarpupakur imaqa, Dyusmanta ashunllapa. Chayraykumi, chay munashankuna, yarpupakushankuna ima, paykunata çhamitachiq yupay Dyuspa rimaynintaqa qunqachir, manana dijanchu puqunanpaqqa.

²⁰ “Piru wakinkunaqami Dyus nishanta allita uyakur kasur kusa shumaqtana kawsanllapa. Chaymi paykunaqa imanutaq simillamaqa kusa shumaq pachapi tarpukar kusala achkata puqun chay yupay. Chaymi paykuna-manta wakinqa imanutaq uk ispigamaqa trinta murisituyjun karan, wakin-shuypaqa sisinta murisituyjun, wakinqami syin murisituyjun karan kada ispiga chay yupay”.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran uk lamparawan
(Lc 8.16-18)*

²¹ Chaynullami Jesusqa paykunataqa niran:

“Uk lamparata achkirachikunanpaq apamurqachu ¿kajunpa rurinman manaqa uk parapa êhakinpi êhuranchik? ¿Manami! Ashwanmi unaqlapi êhuranchik achkirachikunanpaqqa. ²² Chaynullami kanan qamkunata willashutiyllapa wakinkunapaq pakaplla yupay kaqkunaqa, maydiyaqa uk lampara achkirachikuq yupay shutillamanna rikaritin allita intrakanqallapa.

²³ “Çhayraykumi, rinriyjun kaqkuna uyakur intrakayllapa”.

²⁴ Jesusqami niranpis:

“Allita uyakur kasumayllapa. Chaqa kanan imanukunata yanapatkillapaqami, chay yanapashaykinullana Dyusqa qamkunatapis mastana yanapashunqallapa. ²⁵ Chaqa mayqanpis intrakar kasukuqtaqami masta qushaq. Piru chay mayqanpis mana intrakanaqta-shuyapaqami pitilata intrakashanmatapis limpula qunqachishaq” nir.

Jesusmi kumparasyunta ruran winaq simillawan

²⁶ Jesusqami niranpis:

“Dyuspa mantakuyninqami imanutaq uk runamaqa êhakanpi simillata tarpur dijan chay yupay. ²⁷ Chaqa chay tarpukuqqami rirqa punun, rikêhakun ima. Piru payqami mana kwintata qukatinchu nasimur winan chay simillaqa unaq katin, tuta katinmapis. ²⁸ Chaqa pachaqami paylla winachitin, puntataqa yurakunraq. Chaymantami ispigakur puqurna untachikun. ²⁹ Chaynu

puqur qarwatinmi, amunqa kusichakun. Chaynu yupaymi Dyuspa mantakuyninqa”. *

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Jesusqami niranpis:

“¿Imanu yupaytaq Dyuspa mantakuyninqa manaqa imawantaq kumparayman Dyuspa mantakuynintaqa?

³¹ Dyuspa mantakuyninqami uk mustasa qirupa simillanta pachapi tarpunllapa chay yupay. Chay simillaqami kusala llampitu tukuy qirupa simillanmantaqa. ³² Piru tarputinllapa atunta winarmi, kusala achka rikrayjunpaqna tikrakan, wakin mallkikuna çhakrapi kaçkuna-mantaqa. Chaymi ashwan pariç kuritukunamapis chay rikrankunapina llantukur tanllapa ima”. †

Jesusmi yaçhachikuran kumparasyunkunalawan
(Mt 13.34-35)

³³ Jesusqami runakunataqa kusala achka kumparasyunkunawan yaçhachiran imanun intrakananllapapaq nir. ³⁴ Chaqa manami imatapis mana kumparasyunkunawanqa yaçhachiranchu. Nataq yaçhakuqninkunata-shuypaqa chaymantana paykunalata intrachiç ima niyanmi chay kumparasyunqa nirmapis.

Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasillachiran
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Chay diyallapi limpu amsayatinnaqa Jesusqa yaçhakuqninkunata niran: “Rishunllapa kay quçhapa waklaw manyanman” nir.

* 4:29 Jesucristupi kriyiqkunaqa chaynu achkayanqallapa Dyusninchik pallaç shamunankaman. † 4:32 Chaynumi Dyusta uyaçkunaqa achkayanqallapa chay mustasa qirunu.

³⁶ Chaymi paykunaqa, runakunata dijar, chay yaku karrullapi Jesusta apar riranllapa. Wakin yaku kar-rukunapis pullan riranllapa. ³⁷ Chaynu riyatinllapami kusala jwirti wayra shamushanrayku yakuqa kusata wak-man kayman maqchikaq qallariran. Chaymi chay yaku karrutaqa pampanayaranna. ³⁸ Piru chaykamanqami Jesusqa ikikaqlawpi uk almadapi umanta sintikuchisha punuyaran. Chaymi chay yaçhakuqninkunaqa rikçhachir kaynu niran:

—¡Taytituy! ¿Manachu kwintata qukanki yakumanmi chinqayanchikllapana nirqa?

³⁹ Chaymantami Jesusqa sharir, wayrawan yakutaqa kaynu niran:

—¡Uyarar, qasillay! nir.

Chaynu nitingami wayrawan yakuqa limpu limpu qasillaran. ⁴⁰ Chaymantaqami Jesusqa yaçhakuqninkunataqa niran:

—¿Imapaqtaq kusalata manchakunkillapa? ¿Qamku-naqachu manaraq allitaqa kriyimankillapa? nir.

⁴¹ Piru paykunaqami kusalata manchakushanllaparayku dispantakashalla kaynu nir tapunakuyaqllapa: “¿Kayqa, imanun runa katintaq wayrawan yakumapis kasunqa?” nir.

5

Gadaramanta dyablupa yarpuyinwan runa (Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Chaynu rirmi chay quçhapa uklaw manyan Gadara * shutiq lugarman çharanllapa. ² Chaymanta Jesús yaku karrumanta ishkitinqa, dyablupa yarpuyinwan kaq uk runa qimikaran. ³ Chay runaqami pantyunkunapi taq.

* 5:1 Wakin iskribikashakunami “Gerasa” nin.

Chaynulla kusala jwirsayjun ima kaq. Chaymi michka kadinakunawan watarmapis mana qasillachiytaqa puytiqllapachu. ⁴ Chaqa qasillachinanllapapaq nirmi kutir kutir makinkunata, çhakinkunata ima kadinakunawan wataqlapa. Piru chaynu kadinakunawan watatinllapamapis manami sirbichiqchu. Ashwanmi imanupis pidasu pidasu pitiq. Chaymi mayqanpis mana imanupis binsiyta puytiqllapachu. ⁵ Chay runaqami unaqpis, tutas, sirkakunapi, pantyunkunapi kusalata qayçhakur, rumikunawan paylla takakar ima puriq. ⁶ Piru Jesusta rikar-shuyapaqami kusalata kallpar rir naypalanpi qunquriran. ⁷⁻⁸ Chaymi Jesusqa chapar niran:

—Qam, dyablu mana sirbiq, lluqshiy kay runamanta nir.
Chaynu niyatinmi dyabluqa qayçhakur kaynu niran:

—¡Unaq syilumanta Dyuspa Wamran Jesús, ama nuqamanqa yakapakamuychu! ¡Tayta Dyuspa shutinpimi rugashayki ama qischamanaykipaqchu! nir.

⁹ Chaynu qayçhakuyatinmi Jesusqa tapuran:

—¿Imataq shutinki? nir.

Chay runaqa niran:

—Nuqaqami shutini ‘Legión’. † Chaqa kusa achkami kanillapa nir.

¹⁰ Chaymantami chay dyablupa yarpuyninga Jesustaqa kusalata rugaran ama chay lugarmantaqa itakunanpaqchu. ¹¹ Piru chay kayashanllapamanta yatanllapa sirkakunapimi kusa achka kuchikuna shitqakuyaran. ¹² Chaymi chay dyablupa yarpuyinkunaqa, Jesustaqa kaynu nir rugaranllapa:

—Dijamayllapa chay achka kuchikuna kan chayman yaykunayllapapaq nir.

¹³ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

† 5:9 Legión nirqami intrachimanchik kusala achka suldadukuna nir.

—Riyllapa nir.

Chaynami chay dyablupa yarpuyinkunaqa runamanta lluqshir kuchikunamanna yaykuranllapa. Chaymi kuchikunaqa chay kutilla kusalata kallpar, qaqata rishannu quçhaman ratar çhuqar wanuran. Chay kuchikunaqami dus mil (2,000) yupay karan.

¹⁴ Nataq chay kuchikunata michiqkunaqami alsakar riranllapa. Chaynu rirmi tukuyla çhakranpi kaqkunata chaynulla pwiblupi kaqkunata ima willaranllapa. Chaymi tukuyla runakuna lluqshir riranllapa rikaq. ¹⁵ Chaymanta Jesús kayashanman çharnaqa, chay kusala achka dyablupa yarpuyinwan kasha runataqa, rikaranllapa yarpuyinpin mudakusha taqta ima. Chaqa dyablupa yarpuyinqa lluqshishana karan paymantaqa. Chaymi runakunaqa kusalata manchakuranllapa. ¹⁶ Nataq chay runakuna imanun chay dyablupa yarpuyinwan kaq runa alliyashanta, chaynulla imanun chay kuchikunawan pasashanta ima wakinkunata parlaranllapa. ¹⁷ Chaymantami tukuyla runakuna kusalata Jesustaqa rugaranllapa, chay lugarninllapamantaqa rinanpaqna.

¹⁸ Chaymi Jesús yaku karrupi rinanpaqna katinga chay dyablupa yarpuyinmanta alliyasha runaqa Jesustaqa rugayaran paywan rinanpaq nir. ¹⁹ Piru Jesusqami mana munarchu niran:

—Ashwanmi riyna wasikiman. Chaymi aylluykikunata ima parlanki imanumi Dyusqa kusalata llakipashur allichashusha nir.

²⁰ Chaymi chay runaqa rir tukuyla chay Decapolispa pwiblunkunaman parlakuran, imatami Jesusqa paywan rurasha nir. Chayta uyaparqa tukuyla kusata dispan-takaranllapa.

*Jesusmi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)*

²¹ Chaymantami Jesusqa chay quçhapa uklawninmanta yaku karrupi qashan tikrakamuranna. Piru chaymanpismi kusala achka runakuna tantakaranllapa. Chaymi Jesusqa paykunawan chay atun quçhapa manyanpina kidaran. ²² Chaykamanqami Israel runakunapa tantakananllapa wasipi uk mantakuqnin Jairo shutiq çhamurran. Payqami Jesusta rikarqa, rir naypanpi qunqurikur kaynu nir kusalata rugaran:

²³ —Taytituy, wamraymi wanuyanna. Imaraq rir makisituykikunata ananman çhurankiman, alliyarna kawsananpaq nir.

²⁴ Chaymi Jesusqa riran paywan. Piru kusala achka runakunami pullanqa riran. Chaymi kusala kiçhkipi riyaran payqa.

²⁵ Piru chay runakunapa rurintami riyaran uk warmisita. Chay warmimi dusi añupaqna yawarnin shamutin qishaq karan. ²⁶ Chaymi rimidyakuqkunapi, kusalata gastaran iman kaqninkunalamatapis. Piru manami mayqanpis allicharanchu. Ashwanmi masna binsikayaran. ²⁷⁻²⁸ Chaymanta Jesuspaq rimaqta uyaparqa yarpuran: “Jesuspa raçhpanta kamarlami alliyashaq” nir. Chaymi payqa runakunapa rurinlata rir, ikinmanta Jesuspa raçhpanta kamaran. ²⁹ Chaynu kamatinlami, chay kutilla yawarnin shamuqqa qasillaranna. Chayna kwirpuntaqa alliyaqtana syintiran. ³⁰ Piru Jesusqami kwintata qukaran pudirnin yarqusha nir. Chaymi ikiman tikrakar runakunata kaynu nir tapuran:

—¿Pitaq raçhpayta kamasha? nir.

³¹ Yaçhakuqninkunaqa niran:

—¿Manachu rikanki kusala achka runakuna wak-
maqa kiçhkichishuyan? Piru chaynumapis tapukuyanki:
‘¿Pitaq kamamasha?’ nir.

³² Piru Jesusqami kusalata chapayaran tukuy ridurn-
inpi kaqkunata, mayqantaq raçhpayta kamasha kanqa
nir yaçhananpaq. ³³ Chaymantami chay warmiqa yaçha-
ranna nuqapaqmi chapakuyan nir. Chaymi kusalata man-
chakur chukchukyaqnulla rir Jesuspa naypalanpi qun-
qurikur, imanu kashantapis karanlata willaran. ³⁴ Jesusqa
niran:

—Mamitay, kriyishaykiraykumi alliyashaykina.
Chayraykumi aligrilana rikuy. Chaqa tukuy
qishaynikimantami alliyashaykina.

³⁵ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay
tantakananllapa wasipi mantakuq Jairupa wasinmanta
ukkuna çhamur kaynu niranllapa:

—Wamraykiqami wanushana. Amana masqa qil-
lakachiynachu chay yaçhachikuqtaqa nir.

³⁶ Piru Jesusqami chay nishanllapata mana kasurchu,
Jairutaqa niran:

—Ama manchakuychu. Nuqalapi kriyiy nir.

³⁷ Chaynu nirqa, chay ikinta riqkunataqa Jesusqa man-
ana munaranchu pullan rinantaqa. Chaymi Jairuta, Pe-
druta, Santiaguta uknin Juanlawan ima aparán. ³⁸ Jairupa
wasinman çharqami, uyaparan kusata llakir waqaqllapata
ima. ³⁹ Chaymi Jesusqa wasi ruriman yaykurqa niran:

—¿Imapaqtaq kusata waqar imaqa laqyayankillapa?
Wamraqami mana wanushachu. Punuyanlami nir.

⁴⁰ Chaynu nitinmi kusalata asiparanllapa. Piru
payqa tukuy ruripi kaqkunata waqtaman urquran.
Chayna wamrapa taytanta, mamanta apar, chay kimsa
pullan riqkunalawan yaykuran ruriman, chay wamra

usurayashanmanqa. ⁴¹ Chaymanta makinmanta aypar wamrataqa niran:

—*Talita cumi.*

(Rimayninchikpiqa munan niyta: “Mamitay, qamtami nishuni: ¡Sharimuy!” nir).

⁴² Chaynu nitinlami, chay dusi añuyjun wamraqa sharir puriq qallariran. Chayta rikarmi tukuy runakuna kusalata dispantakaranllapa. ⁴³ Piru Jesusqami paykunataqa niran:

—Amami mayqantapis tukuy kaykunapaqqa parlankil-lapachu nir.

Chaymantami kaçhakuran wamrataqa qarananllapa-paqna.

6

Jesusmi Nazaret pwiblupi

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Chaymantaqa chay Jairupa pwiblunmanta lluqshir Jesusqa yaçhakuqninkunawan qashan tikrakan Nazaret pwiblullamanna. ² Chaymi uk samana diyapi Jesusqa chay tantakananllapa wasipi yaçhachikuq qallariran. Chaynu yaçhachikutin kusala achka runakuna uyapar kusa dis-pantakashalla kaynu nir tapunakuyaqllapa:

“¿Kayqa maypitaq yaçhakuranqa kay kusa yaçhayashantaqa? ¿Wak yaçhayninqa maymantataq kanqaqa? Chaynulla ¿imanutaq milagrukunata kusalata ruranqa? ³ ¿Manachu kayqa Mariapa, içhkakuq wamran? Chaynulla ¿manachu Santiagupa, Josipa, Judaspa, Simonpa uknin kay runaqa? ¿Manachu paypa warmi ukninkunamapis kaypi nuqanchikkunawan tanllapa?”

Chaynu nir imami, mana kasunaranllapachu. ⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Tukuy uklaw pachapimi kusa shumaqta rikanllapa uk runa Dyuspaq rimaqtaqa. Piru chay pwiblunllamanta

kaqkuna, ayllunkuna chaynulla wasinllapi imaqami mana kasunllapachu nir.

⁵ Chaymi payqa chay Nazaret pwiblunllapiqa mana ima milagrutapis rurarancho. Ashwanmi wakin qishaqkuna ananman makinkunata çhurar allicharanla. ⁶ Piru Jesusqami kusallata yarpupakuran, chay runakuna paypi mana kriyinishanrayku.

Jesusmi dusi yaçhakuqninkunata kaçharan yaçhachikunanllapapaq

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Jesusqami tukuy shipchakaq pwiblunllapi yaçhachikur puriran. ⁷ Chaymantami dusi yaçhakuqninkunataqa qayamur pudirninta quran, dyablupa yarpuyinta ima itakunanllapapaq. Chaynami ishkaq ishkaq kaçharan rir yaçhachikunanllapapaq. ⁸ Kaynu nirmi kaçharan paykunataqa:

“Nanpaqqami ama imatapis aparchu, bastunnikillapata charikurla rinkillapa. Chaynulla amami alburjata, jyamrita, qillayta imamapis apankillapachu. ⁹ Chaynullami llanqikillapata llanqikur, raçhpaykillapata yakakur ama mudanantinca aparchu rinkillapa. ¹⁰ Chaynullami, uk kusa allin runapa wasinman çhar samarqa, chay wasilapina kidankillapa chay ima diyaçhi rinaykillapakaman. ¹¹ Piru may lugarlawpi mana samachishurllapa chaynulla yaçhachikutkillapa mana uyakushunatinllapapaq, chaymantapa çhakikillapapi kaq pulbumatapis çhaspir rinkillapa. Chaynu ruraraqami intrachinkillapa: ‘Manami nuqakunapa kwintayllapanachu. Ashwanmi qamkunapina kanqa’ nir. [Chiqaptami nishaykillapa: Jwisyu diya çhamutingami chay pwibluqa kusala manchaypaqtana kastigakasha kanqa chay Sodomawan, Gomorra pwiblu kastigakashanmantapaq nir.]”

¹² Chaymi Jesuspa yaêhakuqninkunaqa rir yaêhachikuranllapa: Uchaykillapata dijarna Dyusman tikrakayllapa nir. ¹³ Chaynulla dyablupa yarpuyinmatapis kusala achkata itakuranllapa. Qishaqkunatapismi allicharanllapa asaytiwan salar ima.

Shutichikuq Juantami wanuchiranllapana
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Gubyirnu Herodesmi Jesuspaq kusalata rimaqllapata uyaparan. Chaqa chaynu rimatinllapami tukuy intirupi yaêharanllapana. Chaymi Herodesqa kaynu niran: “Chay Jesusqami, Shutichikuq Juanlla kanqa. Chaqa wanushanmanta kawsamushanraykumi milagrukunamatapis ru-rayta puytayanqa” nir.

¹⁵ Nataq ukkunaqa Jesuspaqqa niqllapa: “Dyuspa rimaqnin Eliasmi” nir. Wakinkuna-shuypaqa niqllapa: “Dyuspa uk rimaqninmi kanqa, imanutaq unay rimaqkuna kaq chaynulla” nir. ¹⁶ Chaynu nitinllapa uyparmi Herodesqa, kaynu niran: “Chayqami Shutichikuq Juan. Nuqami umanta pitichikutiy wanuran. Piru kananqami kawsamusha” nir.

¹⁷⁻¹⁸ Chaqa Shutichikuq Juan kawsayatinmi, Herodesqa uknin Felipipa warmin Herodias shutiqta warmikur mana allintachu tukusha karan. Chaypaqmi Shutichikuq Juanqa Herodestaqa kaynu nisha kayaq: “Chay ukniki Felipipa warmin Herodiasta warmikita yupay purichiyashaykigami mana allinchu” nir.

Chayta nishanraykushi, Herodesqa kaêhakuran Juan-taqa aypar kadinakunawan watar karsilananllapapaq. ¹⁹⁻²⁰ Chaynullashi chay Herodias warmipis Shutichikuq Juan, runanta chaynu willashanrayku êhiqnir, kusalata wanuchiyta munarmapis mana puytiranchu. Chaqa

Herodesqashi warmintaqa mana dijaranchu chayta rurananpaqqa. Chaqa payqashi yaçhaq Juanqami imatapis karanlata ruran chaynulla mana uchayjunlamapischu nir. Chayshi kusalata manchakuran. Chayraykushi Juan imata nitinpis Herodesqa kusa aligrila uyakur, mana imata nishaq nirpis yaçhaqchu.

²¹ Piru uk diyapishi chay Herodiasqa imanullapis Shutichikuq Juantaqa wanuchichiran. Chay diyapishi Herodespa kumpliyañun karan. Chayshi paypa mantaqninkunawan, suldadukunapa mantaqninkunawan, chaynulla chay Galileamanta kusa runa nishakunawan ima fyistata ruraranllapa. ²² Chaypi katinllapashi Herodiaspa warmi wamranqa tukuyla chaypi kaqkunapa naypanpi lluqshir bayliran. Chayshi chay baylishanqa tukuy chaypi kaqkunata chaynulla Herodestapis kusalata gustaran. Chayshi Herodesqa intinadanta niran:

—Mamitay, ima munashaykitapis mañamay, nuqami qushayki nir.

²³ Chaymi qashan qashan jurar kaynu niran:

—Ima munashaykitapis mañamay, nuqami qushayki, michka tukuy nuqa mantakushaymanta lamtar partin kaqmanmatapis nir.

²⁴ Chaynu nitinshi, chay wamraqa lluqshir rir, maman Herodiasta tapuran:

—¿Imatataq mañayman? nir.

Mamanqa niran:

—Shutichikuq Juanpa umanta mañay nir.

²⁵ Chayshi wamraqa kallpaylla ruriman yaykur, Herodestaqa kaynu niran:

—Kananllami Shutichikuq Juanpa umanta uk platupi qumanaykita munani nir.

²⁶ Chaynu nirqashi mantakuq Herodestaqa kusalata llakichiran. Piru chaynu llakiyarmapisshi, chaypi kaqkunapa naypanpi jurar arnishanrayku kaçhakuran chaynu rurananllapapaq. ²⁷ Chayshi uk suldadunta kaçcharan karsilman rir Juanpa umanta apamunanpaq. ²⁸ Chayshi chay suldaduqa karsilman rir, Juanpa umanta pitir uk platupi apamur, chay warmi wamratana quran. Nataq chay wamraqashi mamantana ashwan quran.

²⁹ Chaymantashi Juanpa yaçhakuqninkunaqa chayta yaçharqa rir, karsilmantaqa kwirpunlatana apar pamparanllapa.

Jesusmi sinku mil runakunata qararan

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Chaymantaqami Jesuspa dusi yaçhakuqninkunaqa, tikrakamuranna. Chaynu tikrakamurmi Jesusta parlaranllapa imakunata rurashanllapata, yaçhachikushanllapata ima. ³¹ Piru chay diyakunapiqami Jesús kayashanmanqa kusala achka runakuna tantakaranllapa. Chaymi chay runakunata yanapar ima Jesusqa yaçhakuqninkunawan mana puytiqllapachu samar mikuylamatapis. Chaymi Jesusqa chay yaçhakuqninkunata niran:

—Rishunllapa chay chunllaq lugarkunaman, ratulaqa samaq nir.

³² Chaymi yaku karrupi paykunalana riranllapa chay chunllaq lugarkunamanna. ³³ Piru chaynu ritinllapami kusa achka runakuna rikar riqsiranllapa. Chaymi yaçharanllapa maymanmi riyallapa nir. Chayraykumi tukuyula pwiblukunamanta runakunaqa kusalata kallpar rir, ashwan paykunamantaqa naypaqta çhar yararanllapa.

³⁴ Chaymanta Jesús yaku karrumanta ishkirqa chay kusa achka runakunata rikar kusalata llakiran. Chaqa paytaqami yarpuchiran, uyshitakuna mana michikuqniyjun kanman yupay. Chaymi payqa kusa

achka shumaq imakunata yaĉhachiran. ³⁵ Piru limpu tardiyayatinnaqami chay yaĉhakuqninkunaqa qimikar kaynu niranllapa:

—Kay lugarpiqami mana imapis kanchu. Chaynulla kusa tardinami. ³⁶ Chayraykumi runakunataqa willay chay lugarkunaman, pwiblukunaman rir mikunanllapata rantinanllapapaq nir.

³⁷ Piru Jesusqami niran paykunataqa:

—Qamkuna qarayllapa nir.

Chaynu nitinga niranllapa:

—¿Munayankichu kwichka achka dusyintus dinaryu qillaywan tantata rantir qaranayllapapaq? nir.

³⁸ Jesusqa niran:

—¡Rir, rikayllapa! ¿Aykataq tantitaykillapaqa?

Chaymanta paykuna rir rikarqa niranllapa:

—Sinku tantitawan, ishkay piskaditulami kan nir.

³⁹ Chaynami Jesusqa tukuy chay runakunataqa wakpi kaypi muntun muntun tananllapapaq willaran chay qiwakunapina. ⁴⁰ Chaymi paykunaqa kada muntunpi syin, syin; chaynulla sinkwinta, sinkwinta ima taranllapa. ⁴¹ Chaynu tashallapana katingami,

Jesusqa chay sinku tantitawan, ishkay piskadituta aypar unaq syiluman chapakur payji nir, Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami chay tantakunata pidasu pidasu pakir yaĉhakuqninkunata quran tukuyula chaypi kaq runakunata aypachinanllapapaq. Chaynumi chay ishkay piskaditutapis tukuyulata aypachiranllapa.

⁴² Chaynumi tukuyula mikuranllapa tiqllananllapakaman.

⁴³ Chaymantaqami chay tantapa chaynulla piskadupa subrantaqa dusi kanasta untataraq tantaranllapa. ⁴⁴ Piru chay mikusha chaykunata yupatinllapaqami ullqukunala sinku mil (5,000) karanllapa.

Jesusmi yakupa ananta puriran

(Mt 14.22-27; Jn 6.15-21)

⁴⁵ Chaymanta Jesusqa yaĉhakuqninkunata yaku karruman iqachiran, rir ĉhaskinanllapapaq quĉhapa uklawnin Betsaida pwibluman paymantaqa naypaqta. Nataq payqa chaylapi kидaran tukuyla dispidikur rinanllapakaman. ⁴⁶ Chaynu dispidikur ritinllapanaqa, Jesusqa uk sirkaman payla iqaran Taytanman mañakuq. ⁴⁷ Limpu amsayatinnaqa yaku karruqa chay quĉha ĉhaypipina karan. Piru Jesús payla pachapi karmi, ⁴⁸ rikaran chay yaku karruqa mana yaqqa riyta puytiqtachu. Chaqa naypanllapalawmantami kusala jwirti wayra shamuyaran. Limpu achkiyaqpinaqa, Jesusqa yaku ananllata riran yaĉhakuqninkunalawman. Piru chaynu paykunaman riyarmapis, dirichu pasar rinaq yupay tukuran. ⁴⁹⁻⁵⁰ Chaynu yakupa ananta riqta tukuy yaĉhakuqninkuna rikarmi, kusalata manchakur “¡Wakqami aya!” nir kusata qayĉhakuranllapa. Chaymantami Jesusqa paykunataqa kaynu niran:

—¡Shachinakur ama manchakuyllapachu! ¡Nuqami kani! nir.

⁵¹ Chaynu nirmi, payqa chay yaku karruman iqaran. Chaymi ashwan wayraqa limpu qasillaran. Chayta rikarmi paykunaqa limpu dispantakaranllapa. ⁵² Chaqa manari intrakashallapachu karan Jesús chay tantitakunawan milagruta ruratin rikarmapis, mana allita paypi kriyishanllaparayku.

Jesusmi Genesaretpi qishaqkunata allicharan

(Mt 14.34-36)

⁵³ Chaymanta chay atun quĉhata pasarqa, Genesaret lugarman ĉcharanllapa. Chaymi ashwan chay yaku manyapina yaku karrutaqa watar dijaranllapa. ⁵⁴ Piru

chaypi taqkunaqami yaku karrumanta ishkiqlata Jesustaqa riqsiranllapa. ⁵⁵ Chaymi chay rikaqkunaqa rir tukuyta may lugarkunapi parlakuran Jesuspaqqa. Chayraykumi kusala achka qishaqkunata wintur ima êhachimuranllapa Jesusman. ⁵⁶ Chaymi Jesusqa maylawpi nir yaêharllapaqa, chay may riyashan nankunapi ima qishaqninllapakunataqa apar yarachiqllapa. Michka pwiblukunapi, êhakrankunapi, nankunapi ima katinmapis, qishaqninllapataqa yarachiqllapa. Chaymi kusalata Jesustaqa rugaranllapa raêhpanpa manyanlamatapis kamananllapapaq. Chaynu chay raêhpanpa manyanta tukuy kamaqkunaqa allinna kidaqllapa.

7

Mana allin yarpuyinchikmi uchakuchimanchik (Mt 15.1-20)

¹ Chaymantami Jesusman qimikaranllapa fariseo runakuna, Moisés mantakushanta wakin yaêhar yaêhachikuqkuna ima. Paykunaqami Jerusalemanta êhamusha karanllapa.

² Chaymi paykuna rikayatin, Jesuspa wakin yaêhakuqninkunaqa mana makinta paqakurchu mikuranllapa. Chaynuqami mana ruraranllapachu chay paqakuna kustumritaqa. Chaymi kusala mana allinta yarpuchiran paykunataqa. ³ Chaqa chay fariseukuna, chaynulla tukuy Israelmanta kaqkunaqami unay rukunllapakunapa kustumrinllawan kar, chay paqakuna kustumrita mana rurarqa mana mikuyta puytiqllapachu. ⁴ Chaynulla rantiq rir, tikrakamurmaqa chay paqakuna kustumrita rurar, kusalata paqakur mikuqllapa. Chaynulla chay kustumrinraykuqami kaykunata kusalata paqaqllapa: Basu upyananllapata; jarrankunata, jyirru mankankunata, mantankunata ima.

⁵ Chayraykumi chay fariseo runakuna chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa, Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq yaĉhakuqnikikunaqa unay rukunchikku-napa kustumrin nishannulla mana rurar, makinllapata mana paqakur mikunllapaqa? nir.

⁶ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunataqa niran:

—¡Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakuna! Waknu-paqĉhi Dyuspa unay rimaqnin Isaiasqa, qamkunapaq rima-ran. Chaqa niqmi:

Kay pwiblumanta runakunaqami shiminllapalawan ka-sumanllapa.

Piru yarpuyninllapapiqami mana chiqaptaqa ka-sumanllapachu.

⁷ Chayraykumi yanqalla aduramaqllapa yupay tukunlla-pamapis.

Chaqa chay yaĉhachikuyashan chaykunapis yanqa runakunapa yaĉhachikuyninla imami nir.

⁸ Chaqa qamkunaqami Dyus mantakushanta mana ka-surchu, runakunapa kustumrinlata rurar kawsankillapa. [Chaynulla basu upyanaykillapata, jarraykillapata, uk kusa achka imakunata paqankillapa ima.]

⁹ Jesusqami niranpis:

“Qamkunaqami chay kustumrikillapata ruranaykilla-paraykula, Dyus mantakushantaqa mana kasunkillapachu. ¹⁰ Chaqa Moisesqami Dyus nitin kaynu nir mantakuran: ‘Taytaykita mamaykita kusa rispituwan kasuyllapa. Chay mayqanpis taytanta mamanta ĉhiqniqkunaqami wanuchikasha kanqallapa’ nir. ¹¹ Piru qamkunaqami ninkillapa, uk runaqa niyta puytin taytanta mamanta: ‘Manami yanapashuyta puytinichu. Chaqa tukuy imay kaqkunatami arnisha kani Dyusta’ nir. ¹² Chaynu

nirmi ninkillapa: ‘Mayqanpis chaynu niqqami manana taytanta, mamantaqa yanapayta puytinnachu’ nir. ¹³ Chaynuqami ninkillapa, Dyus mantakushanta mana kasurnachu, ashwan qamkunapa kusala achka kustumrikillapalatana yaĉhachikur kawsanaykillapapaq”.

¹⁴ Chaymantami Jesusqa runakunata qayamur kaynu niran:

“Allita uyakumarmi, intrakayllapa. Chaqa nishaykillapa: ¹⁵ Mayqanpis ima mikuyta mikushanraykuqa manami uchakunchu. Ashwanmi mayqantapis yarpuyinllamanta kusala mana allin yarpuynin lluqshimuq uchakuchin. [¹⁶ Chaymi nishunillapa: Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa nir]”.

¹⁷ Chaymanta Jesusqa chay achka runakunata chaypi dijar rirnaqa, uk wasiman yaykuran. Chaymi chay yaĉhakuqninkunaqa kaynu niranllapa: “Allita intrachimayllapa, chay naqa yaĉhachikushaykitaq” nir.

¹⁸ Chaymi paykunataqa niran:

“¿Ima qamkunapischu mana intrakankillapa? Chaqa kaynumi niray: Mayqanpis ima mikuyta mikushanraykuqa manami uchakunchu nir. ¹⁹ Chaqa chay mikuyqa manami yarpuyinmanchu rin mikutinqa. Ashwanmi paĉhanman rin, chaymantana kwirpunqa qashan itakamun”.

Chaynu nirqami Jesusqa intrachikuyaran tukuy mikuyqashi allin mikunapaqqa nir. ²⁰ Chaynullami niranpis:

“Uk runapa yarpuyinmanta kusala mana allin yarpuynin lluqshimuqmi uchakuchin. ²¹ Chaqa uk runapa yarpuyinmantaqami mana allin yarpuykuna lluqshimun. Chaymi musu kar, manaqa shipash karpis pakaplla kayta yarpun. Chaynulla suwakuyta,

wanuchikuyta ima yarpunllapa. ²² Chaynullami ukwan ukwan kayta, ukpa imankunata munapakuyta, mana allinta rurakuyta, llullachikuyta, yanqalla imantapis tukchiyta, çhiqnikuyta, ukpa washanta rimayta, kusa kani niyta ima yarpunllapa. Chaynullami mana yarpuynijun yupay purinllapa. ²³ Chaymi tukuy kay riqchaq mana allin yarpuykunaqa runapa yarpuyinllamanta lluqshimun. Chaynu karmi, ashwan runataqa uchakuchin”.

*Mana Israelmanta warmimi Jesuspi kusalata kriyiran
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Chaymantami Jesusqa niran chay Tiro pwibluman [chaynulla Sidón pwibluman ima]. Chayman çharqa, mana mayqanpis yaçhananpaqchu uk wasiman yaykuran. Piru chaynu mana yaçhananllapata munatinmapismi ashwan tukuyla yaçharanllapana. ²⁵⁻²⁶ Chaymi uk warmisita shamuran payman. Paypa warmi wamranmi dyablupa yarpuyinwan kaq. Chaymi shamur Jesuspa naypanpi qunqurikur, kusalata rugaran wamranmanta chay dyablupa yarpuyninta itakunanpaq. Chay warmisitaqami mana Israelmantachu karan. Ashwanmi Sirofenicia lugarmanta karan.

²⁷ Piru Jesusqa niran:

—Dijay wamraykunataraq puntataqa qarashaq. Chaqa manami allinchu wamranchikpa mikunanta kitar allqitukunata qaranapaqqa nir.

²⁸ Chaymi chay warmisitaqa niran:

—Chiqaptami chaynu Taytituy. Piru allqitukunamapismi, misapa çhakinpi karqa chay wamritukuna ishkichishanlamatapismikun nir.

²⁹ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¡Mamitay, chiqaptami ninki! Rikuynari. Chaqa chay dyablupa yarpuyningami wamraykimantaqa lluqshishana nir.

³⁰Chaymi warmiqa wasinman rir çharqa, wamrantaqa mantanpi usuraqta tariran. Piru chay dyablupa yarpuyningami lluqshishana karan.

Jesusmi upa gaguta allicharan

³¹Chaymantami Jesusqa chay Tiro pwiblumanta lluqshir rir Sidón pwibluta, Decapolispa pwiblitunkunata pasar imana, çharan Galilea shutiq quçhapa manyanman.

³²Chayman çhatinmi payman apamuranllapa uk upa gagu runata. Chaymi rugaranllapa makinta ananpi çhurarla allichananpaq. ³³Chaymantami Jesusqa chay runataqa tukuy chaypi kaqkunamantaqa uklawman apar, rinrinkunaman didunta itaran. Chaynulla tuqayninwan didunta nuyuchir chay runapa qallunta nuyuchiran. ³⁴Chaymantami unaq syiluman chapakur, kusala jwirtita amayninta urqur, niran: “¡Efata!” (Rimayninpiqa niyaran: “¡Kiçhakay!” nir).

³⁵Chaynu nitinlami chay runapa rinrinkunaqa kiçhakaranna. Qallunpis alliyatin, rimayta puytiranna.

³⁶Chaymantami Jesusqa chaypi kaqkunata willaran ama mayqantapis willananllapapaqchu chayta rurashanpaqqa. Piru chaynu mayqantapis mana willananpaqchu kutir kutir nitinmapis, ashwan kusalata parlakuranllapa.

³⁷Chaymi runakunaqa kusa dispantakashalla niyaqllapa: “Kusa allintami imatapis rurayan. ¡Chaqa upakunatapis uyakuchiyen! Chaynulla mudukunatapis rimachiyan ima” nir.

8

*Jesusmi kwatru mil runakunata qararan
(Mt 15.32-39)*

¹ Chaymantami qashan uk diyapi Jesusman kusa achka runakuna tantakaran. Piru manami imapis mikunanllapapaq karanchu. Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunata qayamur niran:

² —Kusatami llakini kay runakunapaqqa. Chaqa kimsa diyanari nuqawan kaypi. Mananami imata mikunanllapapaqpis kannachu. ³ Chaymi mana qarar wasinllapaman kaçhatiyqa, imanupiqqa riyar mallaqpaq imananmanllapa. Chaqa wakinkunaqami kusala largu maymanta shamushallapa.

⁴ Chaynu nitinmi, yaçhakuqninkunaqa niran:

—Piru, ¿imanunari waknu kusala achka runakunapaqqa kay chunllaq mana mayqanpis tayashanllapa lurgarpiqa mikuytaqa tarishunllapa? nir.

⁵ Jesusqa tapuran paykunataqa:

—¿Aykataq kan tantitaykillapaqa? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Syiti tantitalami kan nir.

⁶ Chaymantami payqa willaran runakunata, pachalapimapis tananllapapaq. Chaymi, chay syiti tantitata aypar payji nir, Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami, tantakunata pakir quran chay yaçhakuqninkunata. Chaymi paykunana runakunataqa aypachiranllapa. ⁷ Chaynullami karanpis ayka piskaditukuna. Chaymi aypar Dyusta payji nirqa, yaçhakuqninkunata quran aypachikunanllapapaq. ⁸ Chaynumi tukuynin tiqlanankaman mikuranllapa. Ashwanmi subrankunata tantarqa, syiti kanastatana untachiranllapa. ⁹ Piru chay mikusha chaykunaqami kwatru mil (4,000) yupay karanllapa. Chaymantami Jesusqa tukuyta dispidirna, ¹⁰ yaçhakuqninkunawan yaku karruman iqar riranllapa uk lugar Dalmanuta shutiqmanna.

*Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta rurananpaq
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)*

¹¹ Chaymantami fariseo runakuna çhamur Jesuswan willanakuq qallariranllapa. Chaymi mabir ima nin-qashi nir, kaynu niranllapa: “Chiqapta Dyusmanta shamushayki nir yaçhanayllapapaqqa uk milagruta rura-ray” nir.

¹² Chaymi Jesusqa kusa jwirtita amayninta urqur, niran: “¿Imaraykutaq kay runakunaqa milagrukunataraq ruranaypaq mañamanqa? Chiqaptami nishaykillapa: Manami ima milagrulamatapis qamkunapapaqqa rurashaqchu nir”.

¹³ Chaynu nirnaqami, paykunalatana chaypi dijar qashan yaku karruman iqar riranna chay atun quçhapa uklaw manyanmanna.

*Fariseukunapa mana allin yaçhachikuyninkuna
(Mt 16.5-12)*

¹⁴ Jesuspa yaçhakuqninkunaqa qunqar mana imalatapis apashallapachu karan mikunanllapapaqqa. Piru yaku karrupina karqa kwintata qukaranllapa, uk tantitalata apayanllapa nir. ¹⁵ Chaymi Jesusqa niran paykunataqa:

—Allita kwintata qukar, kuytakankillapa chay fariseo runakunapa, chaynulla Herodespa libaduranllapamanta nir.

¹⁶ Chaynu nitinmi, yaçhakuqninkunaqa, tanta mana kashanraykumi chaynuqa nimayashunllapa ninakuranllapa.

¹⁷ Chaynu yarpuyanllapa nir yaçhayashanraykumi, Jesusqa kaynu niran:

—¿Imapaqtaq ninkillapa, tanta mana kanchu? nirqa. ¿Ima manaraqchu intrakankillapa? ¿Manaraqchu kwintata qukankillapa? ¿Ima kwichkachu yarpuynikillapaqa mana intrakan? ¹⁸ ¿Ima nawiyjun karmapischu mana

rikashaykillapa rurashayta? ¿Ima rinrikillapa karmapis-chu mana uyaman? Chaynulla ¿mananachu yarpunkillapa chay, ¹⁹ sinku tantitamanta sinku mil runakunata qarashaytaqa? Chaynu qarakutiyqa, mabir ¿ayka kanasta untatataq subrantaqa tantaraykillapa?

Paykunaqa niran:

—Dusi kanastata nir.

²⁰—Ma, chay syiti tantitamanta kwatru mil runakunata qaratiyqa, ¿ayka kanasta untatataq subrantaqa tantaraykillapa?

Paykunaqa niran:

—Syiti kanastata nir.

²¹Piru Jesusqa paykunataqa niran:

—¿Ima manaraqchu intrakankillapa? nir. *

Jesusmi uk syiguta allicharan

²² Chaynu riyarllapami êcharanllapa Betsaida pwibluman. Chaypiqami apamuranllapa uk syigu runata Jesusman kamarla allichananpaq. ²³ Chaymi Jesusqa chay syigutaqa makinmanta aysakur, pwiblumanta waqtaalawman aparán. Chaymantami tuqayninwan runapa nawinkunata nuyuchir, makinta ananman êhurar, tapuran:

—¿Imallataqachu rikayta puytinkina? nir.

²⁴ Chaymi chay runaqa chapakuq qallarirna, niran:

—Rikaninami runakunataqa qirukunata yupay. Piru puriqtami rikayani nir. ²⁵ Chaymi Jesusqa makinwan chay runapa nawinta qashan kamatin, kusalata chapakuyarqa, allinna kidaran. Chaymi tukuy imatapis rikayta puytiranna. ²⁶ Chaymantami Jesusqa chay runataqa wasikiman riyana nirqa, kaynu niranpis:

* 8:21 Jesusqa libadurapaq rimarqa manami tantapaqchu niyaran. Ashwanmi chay fariseo runakuna kusala mana allinta yaêhachikuyashanpaq rimayaran.

—Amami chay pwibluman yaykunkichu. [Chaynulla kay rurashaytaqa amami mayqantapis willankichu] nir.

*Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)*

²⁷Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunawan Cesarea Filipo pwibluman riranllapa. Chaynu riyarmi Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu nir tapuran:

—¿Nuqapaqqa mayqanshi kani ninllapataq runakunaqa? nir.

²⁸Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Wakinqami ninllapa, Shutichikuq Juan nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir. Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Dyuspa uk rimaqnin kanqa nir.

²⁹—Qamkunapaq-shuypaqa, ¿mayqantaq kani? —nir tapuran yaĉhakuqninkunataqa.

Chaymi Pedruqa niran:

—Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun kanki nir.

³⁰Chaynu nitinmi, Jesusqa paykunata willaran ama mayqantapis paypaqqa parlananllapapaqchu nir.

*Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)*

³¹Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu nir yaĉhachiq qallariran: Dyusmanta Shamuq Runataqami chay ruku kaq mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima ĉhiqnir kusalata qischanqallapa. Chaynu qischarmi wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa nir.

³²Chaynu nirmi, kusalata willar intrachiran paykunataqa. Chaymi, Pedruqa uklawman Jesusta paylata apar, anyaqnulla willaran ama chaynu rimanapagnachu.

³³ Piru Jesusqami tikrakar wakín yaĉhakuqninkunata chapar, Pedrutaqa kaynu nir anyaran:

—¡Ashuy naypaymantaqa dyablu! † Qamqami Dyus munashantaqa mana intrakar, yanqa runakuna yarpushannula rurachimanayanki nir.

³⁴ Chaymanta Jesusqa yaĉhakuqninkunata chaynulla chaypi kaqkunata qayamur kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapa yaĉhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinllapamapis ama manchakurchu nuqalapi yarpur shachinakunqallapa. ³⁵ Chaqa mayqanpis paykuna munashannula bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku chaynulla shumaq rimayniyta yaĉhachikushanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa. ³⁶ Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis kay pachapi kaq iman munashanta tantakur mana washakatinga, ¿imapaqtaq sirbiyan chay tantakushanqa? ³⁷ ¿Uk runachu achka imata pagrakur washakayta puytinman? ¡Manami! ³⁸ Piru mayqanpis nuqamanta chaynulla rimayniymanta ima kay mana kriyishanrayku kusala uchasapa runakunapa naypanpi pinqakutingami, Dyusmanta Shamuq Runapis Taytanpa kusa llipyalla pudirninwan shamurqa, kusa allinla angelkunapa naypanpimapis pinqakunqa”.

9

¹ Chaynullami Jesusqa niranpis:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kaypi kawsaqkunaqa wakinllaqa Dyus kusa pudirninwan mantakuqtaqa rikanqallapa manaraq wanuyarchu nir.

† 8:33 Chaynuqami Jesusqa niran, Pedro dyablu munashanta rimashanrayku.

Jesusmi llipya intirupaq tikrakan
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Chaymanta saysi diyakuna pasashana katinga, Jesusqa kusa unaq sirkaman riran, Pedruta, Santiaguta, Juanta ima, paykunalata apar. Chaymi chay kimsa yaĉhakuqninkunapa naypanpi Jesuspa qaqlanqa, kusala ukman shumaqpaq tikrakan. ³ Chaynulla raĉhpanmapis kusala yuraq llipya intirupaq tikrakan. Chaqa manami mayqanpis raĉhpata kusalata paqarmapis chaynu yuraqchayanqachu. ⁴ Chaymi yaĉhakuqninkunaqa rikaranllapa Jesusta, Eliaswan, Moiseswan ima parlaqta. ⁵⁻⁶ Chaynu rikarqami paykunaqa kusalata manchakuranllapa. Chaymi Pedruqa kusa manchakushalla mana imata nishaq nir yaĉharchu, kaynu niran Jesustaqa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¡kaypiqami kusala allin kanchikllapa! Rurashaqllapa kimsa chukllitakunata, ukta qampaq, ukta Moisespaq, ukta-shuypaqa Eliaspaq nir.

⁷ Chaykamanqami, puktay limpu paykunata pampar pasayaran. Piru chay puktay rurimantami Dyus kaynu niyaran:

“Kaymi kusa munashay Wamrayqa.
 ¡Paylatami kasunkillapa!” nir.

⁸ Chaymi chay kutilla tukuy ladunman chapakurqa, manana mayqantapis rikaranllapanachu. Ashwanmi Jesusta paylatana rikaranllapa.

⁹ Chaymanta chay unaq sirkamanta ishkimuyatinllapanaqa Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu niran:

—Amami mayqantapis parlankillapachu chay rikashaykillapataqa, Dyusmanta Shamuq Runa wanur kawsamunankaman nir.

¹⁰ Chaymi paykunaqa mana mayqantapis parlaranlapachu, michka paykuna chay “Wanur kawsamushaq” nishanpaq mana intrakasha karmapis. Chaynu mana intrakashanllaparaykumi kusalata tapunakuyaqllapa.

¹¹ Chaymi Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Chaynu katinqa, ¿imapaqtaq Moisés mantakushanta yaçar yaçhachikuqkunaqa, Eliasraqshi Dyuspa Akrashan Cristunmanta naypaqtaqa shamuyanqa ninllapa? nir.

¹² Jesusqa paykunataqa niran:

—Chiqaptami Elías naypaqtaqa shamuyanqa. Chaynu shamurmi tukuy imata Dyus munashanulla shumaqchayanqa. Chaqa, ¿imapaqtaq Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin: ‘Dyusmanta Shamuq Runataqashi çhiqnir kusalata qischayanqallapa?’ nirqa.

¹³ Chaymi nishaykillapa: Eliasqami shamushana. Chaynu shamutinmi, Dyus nitin iskribikashannulla mana kwintacharchu paykuna munashannulla ruraranllapa nir.*

*Jesusmi allicharan dyablupa yarpuyinwan kaq wamrata
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)*

¹⁴ Chaymanta Jesusqa chay kimsa yaçhakuqninwan tikrakamurqa, chay wakin yaçhakuqninkunataqa kusala achka runakunawan tariran. Chaypiqami karan Moisés mantakushanta wakin yaçar yaçhachikuq runakuna ima. Chaymi paykunaqa Jesuspa yaçhakuqninkunawan kusalata willanakuyashallapa karan. Chaykamanmi Jesusqa çhamuran. ¹⁵ Chaynu Jesús çhamutin rikarmi tukuylla chay runakunaqa kusa dispantakashalla kallparanllapa Jesusta saludaq. ¹⁶ Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunata niran:

* ^{9:13} Kaypiqami Eliaspa shutinwan Shutichikuq Juanpaq rimayan. Payqari Eliasnu karan. Rikay San Mateo 17.13.

—¿Imapaqtaq paykunawan kusalata willanaku-yaraykillapa? nir.

¹⁷ Chaypi kaqkunamanta ukqami niran:

—Yaêhachikuq Taytituy, wamraytami apamusha kani qamman. Chaqa dyablupa yarpuyinmi limpu muduchar dijasha. ¹⁸ Chaymi maypi katinpis dyablupa yarpuyinqa wamraytaqa atakita qur usuraqtana dijan. Chaynulla shiminmanta kusalata pusquta itakuchir, kirunmatapis kusalata richyachir ima wanushata yupayna dijan. Chaymi chay yaêhakuqnikikunata mañakuray dyablupa yarpuyintaqa itakunanpaq. Piru manami puytishallapachu nir.

¹⁹ Jesusqa niran:

—¿Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq qischakashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuyllapa nir.

²⁰ Chaymi chay wamrataqa Jesusman aparanllapa. Chaynu apatinllapaqa, chay dyablupa yarpuyinqa Jesususta rikarqa, wamrata atakita qur pachaman ratachir ribulkachiran, shiminmanta pusquta itakuchiran ima.

²¹ Chaymi Jesusqa wamrapa taytantaqa kaynu nir tapuran:

—¿Ima tyimpumanta-pachataq wamraykiqa waknu qischakan? nir.

Taytanqa niran:

—Takshitunmanta-pacha. ²² Chaymi wak dyablupa yarpuyinqa kutir kutir ninaman, yakuman ima itasha wanuchinanpaq. Chayraykumi puytiq yupay karqa, llakipar yanapamayllapari nir.

²³ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¿Imaraykutaq puytiq yupay karqa yanapamayllapari nimanki? Chaqa tukuy kriyiqkunapaqqami imapis ruraypaq † nir.

²⁴ Chaynu nitinmi chay wamrapa taytanqa kusala jwirtita kaynu nir qayçhakuran:

—Nuqaqami kriyini, Taytituy. Ashwan jyanapamay-ari masna kriyinaypaq! nir.

²⁵ Chaymantami Jesusqa kusala achka runakuna tantakamuqta rikarqa, chay dyablupa yarpuyinta kaynu nir anyaranna:

—Muduchakuq chaynulla upachakuq dyablupa yarpuyin, nuqami mantashuni kay wamramantaqa lluqshir, amana qashanqa yaykunkinachu nir.

²⁶ Chaynu nitinmi, chay dyablupa yarpuyinqa wamrataqa qashan atakita qur, pachaman ratachir wanushata yupay dijar lluqshiranna. Chaymi rikaqkunaqa niyaranllapa: “Ashwanmi wamraqa wanunna” nir. ²⁷ Piru Jesusqami wamrataqa makinmanta chutar sharichimuran. Chaymi ashwan wamraqa sharanna.

²⁸ Chaymantami Jesusqa uk wasiman yaykuran. Chaypimi yaçhakuqninkunaqa paylata kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imaraykutaq chay dyablupa yarpuyintaqa mana itakuyta puytisha kashaqllapaqa? nir.

²⁹ Jesusqami niran paykunataqa:

—Waknu riqchaq dyablupa yarpuyintaqami mana chaynulaqa uk runamantaqa itakunchikchu. Ashwanmi [ayunar] Dyusman kusalata mañakur ima itakuyta puytinchik nir.

† 9:23 Wakin iskribikashakunapimi nin: “Kriyitqami imapis rurakanqa. Chaqa tukuy kriyiqkunapaqqami imapis ruraypaq” nir.

Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Chaymanta, Jesusqa yaĉhakuqninkunawan rirqa pasaran Galilea pwiblupa lugarninkunata. Piru payqami mana munaranchu mayqanpis mayta risha nir yaĉhananllapataqa. Chaqa yaĉhakuqninkunatami kaynu nir yaĉhachiyaran:

“Dyusmanta Shamuq Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa. Chaynu qukutinllapami wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

³² Chaynu nir willatinmi yaĉhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaynulla tapunanllapapaqmapis kusalatari manchakuyaranllapa.

¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Chaymantami Capernaúm pwibluman ĉharnaqa, uk wasiman yaykuranllapa. Chaymi Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu nir tapuran:

—¿Imanirtaq qamkunaqa nanpi willanakuyaraykilla? nir.

³⁴ Piru paykunaqami pinqakur mana imatapis nirchu uyarala kidaranllapa. Chaqa nanpiqami willanakusha karanllapa, mayqanninllapashi kusa mas allin kanqa nir. ³⁵ Chaymantami Jesusqa taran. Chaymi dusi yaĉhakuqninkunata qayar, kaynu niran:

—Mayqanpis kusa kayta munaqqami mana kwintachaypaqla tikrakar, uk sirbikuq yupay kar wakinninllapatana yanapanmanllapa.

³⁶ Chaynu nirmi, uk wamrituta paykunapa ĉhaypinman apar, marqakur kaynu niran:

³⁷ —Mayqanpis nuqapi kriyishanrayku kay wamritu yupay kaqta, shumaqta samachiqqami, ashwan nuqallatana samachimayan. Piru manami nuqalatachu samachimayan, ashwanmi chay mayqanchi kaçhamasha chaytapis samachiyan nir.

Mana kuntramaqninchikqami ashwan faburninchik
(Lc 9.49-50; Mt 10.42)

³⁸ Chaymantami yaçhakuqnin Juanqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy rikashami kanillapa uk runata qampa shutikiwan dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakuqta. Chaymi paytaqa nirayllapa ama chayta ruraychu nir. Chaqa chay runaqa mana nuqanchikkunawanqa purinchu.

³⁹ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Ama ‘Mana’ niyllapachu. Chaqa mayqanpis nuqapa shutiywan milagruta rurayarqa, manami chay kutilla kuntray rimayta puytiyanqachu. ⁴⁰ Ashwanmi nuqanchikpa mana kuntranchik karqa, nuqanchikpa faburninchik kanqa. ⁴¹ Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis qamkunata nuqapi kriyishaykillaparayku uk jarru yakituta upyachishuqllapaqami, kusa shumaq allin imakunatana aypanqallapa Dyusmantaqa nir.

Kuytawkish uchakutkillapa
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Piru nuqapi kriyishanrayku mana kwintachaypaqla kay taksha wamrituykuna yupay kaqkunata uchakuchiçkunataqami, kusala allin kanman kunkanpi uk marayta watar, mar yakupa mas ruri kaqninman itakunanllapapaq. ⁴³ Imanupi makiki uchakuchishutinmaqa, pitir itakuy. Chaqa allinmi kanqa kwirpuykipa uk partin kaqta itakunaykipaq tukuyta kwirpuyki tukuy tyimpupaq chay infyirrupi

nina maydiyapis mana wanuqpi qischakanaykimantaqa. ⁴⁴⁻⁴⁸ Chaynulla êhakiki uchakuchishutinqa, pitir itakuy. Chaqa allinmi kanqa kuju, tukuy tyimpupaqna kawsanaykipaq, ishkantin êhakikiwan infyirnumanna itakukanaykimantaqa. Chaynullami nawiki uchakuchishutinpis, urqur itakuy. Chaqa allinmi kanqa uk nawiyjunla, Dyus mantakuyashanman yaykunaykipaq, ishkantin nawikiwan infyirnuman itakukanaykimantaqa. Chaqa chaypiqami ñushi chaynulla ninamapis maydiyapis mana wanunchu.

⁴⁹ Chaymi chaypiqa imanutaq aychamataqa kaêchiwan salanchik chaynu ninawan kusalata qischakankillapa. ⁵⁰ Chayraykumi qamkunapis kay pachapiqa imanutaq kaêchimaqa kusalata sirbin chaynu kar uknikillapa uknikillapa kusa shumaqta kawsayllapa. Chaqa uk kaêchi lampaqyatingqa, ¿imanunari qamkunaqa qashan shumaqchankillapa?

10

Jesús yaêchachikuran warmiwan dijanakuqpaq

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesusqami chay Capernaúm pwiblumanta lluqshir rir, Judeapa lugarninkunaman êcharan. Chaymanta rirmi, riyu Jordanpa chimpanmanna êcharan. Chaymi chaymanpis kusala achka runakuna tantakamutin Jesusqa yaêchachiran imanutaq yaêchachuq chaynulla.

² Chaymantami wakin fariseo runakuna Jesusman qimikaranllapa. Chaymi mabir imanimashunllapashi nir, kaynu tapuranllapa:

—¿Allinchi kanqa uk runa warminta dijananpaqqa? nir.

³ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Ima nirtaq Moisesqa mantashuranllapa?

⁴ Paykunaqa niran:

—Moisesmi niran, uk runa warminta dijanarqashi karguyjunkunapi kartata rurar warminta qurqashi chiqanchakayta puytin nir.

⁵ Chaynu nitinllapaqa Jesusqa paykunata niran:

—Qamkuna kusala kuchi mana intrakaq kashaykilaparaykumi Moisesqa chaynuqa mantakuran. ⁶ Piru Dyusqami puntamanta-pacha runata, warmita ruraran. ⁷ Chayraykumi, ‘Uk runa warminwan kasararqa, taytanta mamanta dijanqa. ⁸ Chaymi ashwan warminwanqa uk kwirpu yupaylana kawsanqallapa’ nir. Chaynuqami mana ishkeynachu, ashwan uklana. ⁹ Chayraykumi uk runa warminwan uk kwirpulana kananpaq Dyus nishanrayku, mana mayqanpis, paykunaqa dijanakunqa niyta puytinchu.

¹⁰ Chaymanta Jesusqa wasipina katinga, yaĉhakuqninkunaqa chay yaĉhachikushanpaq tapuranllapa. ¹¹ Jesusqa niran:

“Mayqanpis warminta دچار qashan ukwan kasararqami kusala saqratana uchakuyan. ¹² Chaynulla warmipis runanta دچار, ukwan kasararqa kusala saqratana uchakuyan, punta runanta dijashanrayku” nir.

Jesusmi wamrakunata bindisiran

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Chaymantami Jesusmanqa wamrakunata apamuranllapa, bindisininpaq. Piru yaĉhakuqninkunaqami chay wamrakunata apamuqkunataqa anyaranllapa. ¹⁴ Chayta rikarmi, Jesusqa piñakur yaĉhakuqninkunataqa niran:

“¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa wamritukunaqa! Chaqa Dyus mantakuyashanqami kay wamritukuna yupay kaqkunalapaq. ¹⁵ Chiqaptami nishaykillapa: Dyus mantakuyashanman yaykunaqkunaqami kay

wamritukuna yupay kanqallapa. Chaqa mana chaynu karqami Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykunqallapachu”.

¹⁶ Chaynu nirnaqami wamritukunata, marqakur makinkunata ananman çhurar bindisiran.

Kusala imayjun runami Jesuswan parlaran

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Chaymanta Jesús riyatinnaqa uk runa kallpar shamur naypаланpi qunqurikur kaynu nir tapuran:

—Kusa allinla yaçhachikuq taytituy, çimatataq rurayman, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

¹⁸ Chaymi Jesusqa niran:

—çImapaqtaq kusa allin nimanki? Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus. ¹⁹ Chaqa qamqami Dyus mantakushankunataqa yaçhankina. Chaypiqami nin: ‘Ama uk uk warmiwan kaychu; ama wanuchikuychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu; ama uknikita imapipis llullachiychu chaynulla taytaykita, mamaykita kasuy’ nir.

²⁰ Chaynu nitinmi, chay runaqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, tukuy chaykunataqami takshaymanta-pacha rurashana kani nir.

²¹ Chaymi Jesusqa chapar kusalata llakipar, niran:

—Uksitumi faltashuyan ruranaykipaqqa: Rir, tukuy imayki kaqta rantikur qillaynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq syilupiqqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.*

* 10:21 Wakin iskribikashakunapimi nin: “Ashwanmi nuqapi kriyishaykirayku kruspi wanuchishunatinlapamapis ama manchakurchu shamutki nuqawanna rishun” nir.

²² Chaynu Jesús nitinmi, chay runaqa kusalata llakir riran. Chaqa kusala imayjun-ari karan. ²³ Chaymi Jesusqa, ridurninman chapakur yaĉhakuqninkunataqa kaynu niran:

—Kusa trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, Dyus mantakuyashanman yaykunanpaqqa.

²⁴ Chaynu nitin uyaparmi, yaĉhakuqninkunaqa kusata yarpupakuranllapa: “¿Imanutaq chaynuqa kanqa?” nir.

Chaymi Jesusqa qashan niran:

—Wamrituykuna ꞑkusala trabajusumi Dyus mantakuyashanman mayqanpis yaykunanpaqqa!

²⁵ Chaymi chay kusala imayjunkuna, Dyus mantakuyashanman dasla yaykunanmantaqami, ashwan uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa uĉhkitunta nir.

²⁶ Chaynu nitin uyaparmi kusala masta yarpupakuranllapa. Chaymi ukninllapa ukninllapa kaynu nir tapunakuyaqllapa:

—Chaynu katinqa ꞑpitaq washakayta puytayanqa? nir.

²⁷ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunata chapar kaynu niran:

—Runakunapaqqami kayqa mana ruraypaqchu. Piru Dyuspaq-shuyapaqami tukuy imapis ruraypaq nir.

²⁸ Chaynu nitinqa, Pedruqa kaynu niq qallariran:

—Nuqakunamaqami tukuy imayllapakunata dijashana, qamwanna purinillapa.

²⁹ Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqarayku, chaynulla washakananllapapaq yaĉhachikushanrayku wasinta, ullqu ukninkunata, warmi ukninkunata, taytanta, mamanta, [warminta,] wamrankunata, ĉhakrankunata دچار nuqa munashayta ruraqkunaqami, ³⁰ kay pachapiqa syin kuti mas achkatana, wasikunata, ullqu ukninkunata, warmi ukninkunata, taytanta,

mamanta, wamrankunata, çhakrankunata ima aypanqallapa michka kusalata qischakar imamapis. Nataq maydiya-shuypaqa ashwan tukuy tyimpupaq kawsaytana aypanqallapa. ³¹ Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqami, chay tyimpupa mana imapaqpis sirbinqachu. Chaynulla achka kanan tyimpukuna mana kwintachaypaq kaqkunami, ashwan chay tyimpupa kusa nishapaqna riqsikanqallapa.

Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan Jerusalemman riq qallaritinllapa, payqa yaçhakuqninkunapa naypanta riyaran. Piru yaçhakuqninkunaqami kusa dispantakashalla riyaranllapa. Nataq chay wakinkuna ikita riqkuna-shuypaqa kusalata manchakur ima riyaranllapa. Chaymi Jesusqa dusi yaçhakuqninkunata qayar uklawman apar, qashan kaynu nir willayaran:

³³ “Qamkuna rikayashaykillapanumi kananqa riyanchikllapana Jerusalemman. Chaypimi Dyusmanta Shamuq Runataqa qukunqallapa, kurakunapa mantakuqninkunaman, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunaman ima. Chaymi ashwan paykunaqa wanuchinanllapapaq nir mantakur, mana Israelmanta runakunamanna qukunqallapa. ³⁴ Chaymi paykunaqa kusalata burlakar, tuqapar, wipyar imanaqa wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

Santiaguwan, Juanmi Jesusta mañakuranllapa

(Mt 20.20-28)

³⁵ Chaymantami Zebedeupa wamrankuna Santiaguwan Juanqa, Jesusman qimikar kaynu niranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, mañashayki uk faburta rura-manaykillapapaq.

³⁶ Jesusqa niran:

—¿Imatataq qamkunapaq ruranayta munayankillapa? nir.

³⁷ Paykunaqa niran:

—Imaraq taytituy, qam chay kusala shumaq mantakuynikiipi mantakurqami, qam nitki ukniyllapaqa allilaw qichqaykiipi tanqa; nataq ukniyllapa-shuypaqa ichuqlaw qichqaykipina nir.

³⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunataqa niran:

—Manami qamkunaqa imata mañakuyankillapa nirmapis yaĉhankillapachu. Tapushaykillapa: ¿Kusala saqra ayaq yakuta upyaq yupay qischakar wanuyashaq, chaynu qischakaytachu puytiyankillapa kanqa? nir. †

³⁹ Chaymi paykunaqa niran:

—Ari Taytituy nir.

Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami qamkunapis kusalata qischakankillapa, nuqa qischakashaynulla. ⁴⁰ Piru chay mantakunaypi tar allilawpi manaqa chay ichuqlaw qichqaypi tachishunayllapapaqqami mana nuqaqa yaĉhanichu. Ashwanmi chay mayqanpaqĉhi chaykunaqa kamakasha chaykunanami chaypiqa tayanqallapa nir.

⁴¹ Piru chay wakin dyis kaq yaĉhakuqninkunaqami, chaynu nir mañakuqta uyaparqa piñakuranllapa Santiaguwan Juanwan imaqa. ⁴² Chaymi Jesusqa paykunata qayamur niran:

—Qamkuna yaĉhashaykillapanu, chay mana Israel runakunapa mantakuqninkunaqami, chay pwiblunmanta

† 10:38 Castillanupi “Ser bautizado con el bautismo con que yo soy bautizado” nirqami intrachimanichik qischakaytachu puytinki nuqa qischakayashaq chay yupay nir.

kaq runakunataqa paykuna munashanlata rurachin. Chaynu katinmi ashwan chay pwiblupi kusa runa nisha kaqmaqa, wakinkunata mantarla ima kawsanllapa. ⁴³ Piru qamkunapiqami ama chaynuqa pasanmanchu. Ashwanmi chay qamkunamanta mayqannikillapa kusa runa nisha kaqqa, uk sirbikuq yupay kar wakinnikillapata yanapankimanllapa. ⁴⁴ Chayraykumi qamkunamanta uknikillapa kusa kayta munarqa, tukuypa sirbiqninna kayllapa. ⁴⁵ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runamaqami sirbikuq shamuran mana payta sirbinanllapapaqchu. Chaymi ashwan kusala achka runakunata uchanmanta washananrayku, wanunqa.

Jesusmi syigu Bartimeuta allicharan

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Chaymantami çharanllapa Jericó pwiblumanna. Chaymanta chay pwiblumanta lluqshir yaçhakuqninkunawan chaynulla kusala achka runakunawan ima riyatinllapami nan qichqalanpi uk syigu runa Bartimeo shutiq tayasha karan, limusnata mañakur. Payqami Timeupa wamran karan. ⁴⁷ Chaymi Nazaretmanta Jesús pasaqta uyaparqa chay syiguqa, kaynu nir qayçhakuran:

—¡Davidpa ayllun Jesús! ¡Llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁸ Chaynu nitinmi, runakunaqa anyaranllapa upal-lananpaq. Piru payqami llallin kaynu nir qayçhakuran:

—¡Davidpa ayllun Jesús! ¡Llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁹ Chaymi Jesusqa chaypi shar, kaynu niran:

—Qayamuyllapa chay runataqa nir.

Chaymi kaynu nir qayamuranllapa:

—Aligriyakur, sharir shamuy. Jesusmi qayashuyan nir.

⁵⁰ Chaynu nitinllapami, chay runaqa qatakuna raçh-panta urqur itakur, piryar rir Jesusman qimikaran.

⁵¹ Chaymi Jesusqa tapuran:

—¿Imatataq qampaq ruranayta munayanki? nir.

Payqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, nawiy rikakunantami munayani nir.

⁵² Jesusqa niran:

—Rikuyna. Chaqa kriyishaykiraykumi alliyashaykina.

Chaynu nitinmi chay kutilla rikakuranna. Chaymi ashwan kusalata aligriyar Jesuspa pullanna riran.

11

Jesusmi Jerusalenman yaykuranna

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jesusqami yaçhakuqninkunawan Jerusalenman riyar, yaqqa çhayarnaqa, Betfagé chaynulla Betania pwiblupa shipchankaqman çharanllapa. Kay pwiblukunaqami chay Olivos sirkapaqa shipchanlapi karan. Chaymi chaypi karnaqa Jesusqa ishkay yaçhakuqninkunata qayamur, ² kaynu nir kaçharan:

—Riyllapa wak naypanchikpi pwiblitu chayman. Chayman çharqami uk burru wataraqta tarinllapa. Chay burrupiqami mana mayqanpis tasharaqchu. Chaymi kaçhar apamunkillapa. ³ Piru mayqan imallata willashutinllapaqa ninkillapa: ‘Taytitunchikmi ministiyar, daskaqlami kaçhamunqa’ nir.

⁴ Chaynu nitin, rirqami kallipi punku yatankaqpi wataraqta burrutaqa tariranllapa. Chaymi kaçharanllapa apamunanpaq. ⁵ Piru wakin chaypi kaqkunami kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq burruta kaçhayankillapa? nir.

⁶ Chaymi paykunaqa Jesús willashannulla nitinllapa, dijatinna aparanllapa. ⁷ Chaymi burrutaqa Jesusman apar raçhpankunata ananman çhuratinllapa Jesusqa anan taranna. ⁸ Piru chaypiqami karan kusala achka runakuna.

Chaymi Jesús riyashanlawmanqa wakinqa raçhpanllapata çhukiranllapa. Nataq wakin-shuypaqami qirupa raprankunata kuchumur çhukiranllapa, chaypa ananlata Jesusqa pasanapaq. ⁹ Chaymi ashwan naypaqta ikita riqkunamapis kusa aligrila kaynu nir laqyayaqllapa:

“¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa

Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!

¹⁰ ¡Chaynulla kusa alabakashami kanqa

Davidpa ayllunmanta shamuq gubyirnunchikllapapa!

¡Payqami unaq syilupipis kusa alabakashana kanqa!” nir.

¹¹ Chaynu rirmi Jesusqa çharan Jerusalemmanqa. Chaymanta rir yaykuran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaynu yaykurmi tukuy chay ruripi kaqkunata alli rikaran. Chaymantami yaçhakuqninkunawan riranna Betania pwibluman. Chaqa kusa tardinari karan.

Jesusmi igus qiruta amana puqunanpaqchu niran

(Mt 21.18-19)

¹² Allaqniqami Betania pwiblumanta riyarqa Jesusqa mallaqnaran. ¹³ Piru largukaqpimi rikaran uk igus qiru kusa raprayjunta. Chaymi rir çharan, puquyninpismi kanqa nir yarpur. Piru ashwanmi rapranlata tariran, mana puquyniyjuntachu. Chaqa manari puqunan tyimpuraqchu karan. ¹⁴ Chayraykumi, chay igus qirutaqa * kaynu niran: “¡Kaymantaqami manana mayqanpis puquynikitaqa mikunqallapanachu!” nir. Chaynu nitinmi chay yaçhakuqninkunaqa uyaparanllapa.

* 11:14 Chay igus qiruwami intrachimanchik chay Israelmanta runakunapaq. Chaqa paykunaqami Dyusta kasuq tukur kusala raprayjun yupay karanllapa. Piru ukman mana allinkunata rurar imaqa, chay yura igus qiru mana puquyniyjunchu yupay karanllapa. Chaymi yanqa raprayjun yupayla paykunapis karan.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Chaymantami Jerusalenman qashan êhamur, Jesusqa, Dyusta adurananllapa wasiman yaykur, chaypi rantikuqkunata, rantiqkunata ima limpu waqtaman itakuq êhurakaran. Chaynumi chay uklawmanta kaq qillayta kambyaqkunapa misanta, chaynulla palumata rantikuqkunapa misanmatapis limpu tikkar itakuran. ¹⁶ Chaymi payqa mana munaranchu mayqanpis imankunata charikur ima Dyusta adurananllapa wasiman yaykur pasananllapataqa. ¹⁷ Chaymi ashwan kaynu nir yaêhachiq qallariran:

“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin: ‘Wasiyqami tukuy nasyunmanta runakuna nuqaman mañakunanllapalapaq wasi shuttinga’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa maêhayninpaqna tikrashaykillapa” nir.

¹⁸ Chaynu nitin uyaparmi chay kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuqkuna imaqa, yarpuranllapa imanullapis Jesusta wanuchinanllapapaq. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllaparayku. Chaqa tukuyla runakunari yaêhachikutinqa kusa dispantakashalla uyakuyaqllapa.

¹⁹ Chaymanta tutapayatinnaqami Jesusqa yaêhakuqninkunawan chay Jerusalenmanta lluqshir riranllapana.

Mana puquq igus qirumi chakiran

(Mt 21.19-22)

²⁰ Allaqmanta qashan riyarmi, chay igus qirupa yatanlata pasayar, rikaranllapa limpu êhupanmanta-pacha chakishatana. ²¹ Chaymi Pedruqa, Jesús chay igus qiruta willashanpaq yarpur kaynu niran:

—Yaêhachikuq Taytituy, rikay chay igus qiruta amana maydiyapis puqunanpaq nishaykiqami chakishana nir.

²²Chaynu nitinmi Jesusqa paykunata niran:

—Allita Dyuspi kriyiyllapa. ²³Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Tayta Dyuspi tukuy shunqunwan kusalata kunfyakar ama ukmanta yarpurchu, kay qaqata ‘Kaymanta ashur rir mar yakuman yaykuy’ nitinllapaqa, chaynu pasayanqa nir. ²⁴Chayraykumi nishaykillapa: Qamkuna Tayta Dyusman mañakurqa kusalata kunfyakar, chay imataêhi mañakuyashaytaqa qumayanqa nir mañakuyllapa. ²⁵Piru Dyusman mañakurqa, pirdunayllapa mana allinkunata rurashuqkunata. Chaynuqami syilumanta Taytaykillapa Dyusqa uchaykillapamantaqa pirdunashunqallapa. [²⁶Piru qamkuna ukkunata mana pirdunatkillapaqa, syilumanta Taytaykillapa Dyuspi uchakushaykillapamantaqa mana pirdunashunqallapachu.]

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷Chaymantaqami Jerusalén pwibluman êhar, Jesusqa Dyusta adurananllapa wasi ruripi puriyatin, chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuqkuna, Israel pwiblupa ruku mantaqninkuna ima payman qimikaranllapa. ²⁸Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

—¿Mayqan mantashutintaq tukuy chaykunata rurankiqa? nir.

²⁹⁻³⁰Chaymi, Jesusqa niran:

—¡Ma nuqapis tapushutiyllapa willamayllapa! ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kaêhamuran shutichikunanpaqqa? ¿Dyus, manaqachu runakunala?

Qamkuna chay tapushushayta willamatkillapami, nuqapis willashaykillapa mayqan mantamatinmi kayta rurani nirmapis.

³¹ Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur kaynu ninakuyaqllapa: “Dyusmi kaçhamuran’ niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa, chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.

³² Nataq ‘Runakunalami kaçhamuran’ nishallapaqa, ¿imataq pasanqa?”

Piru manami chaynu niytaqa puytiranllapachu, runakunata manchashanllaparayku. Chaqa tukuyleri kriyiqllapa Juanqashi Dyuspa chiqap rimaqnin karan nir.

³³ Chaymi, Jesustaqa niranllapa:

—Manami yaçhanillapachu nir.

Jesuspis paykunataqa niran:

—Chayqa nuqapis manami willashaykillapachu, mayqan mantamatinmi tukuy kaykunata rurani nirmapis.

12

Jesumi kumparasyunta ruraran mana allin trabajaqkunawan

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Chaymantami Jesusqa kumparasyunkunawan yaçhachikuq qallariran, kaynu nir:

“Uk runami çhakranpi ubata tarpur, ridurninta limpu patyuta ruraran. Chaynullami ruraranpis uk quçhata chaypi binuta lluqshichinanpaq. Chaynulla uk shuytulla kusala atun wasita yupay ruraran, chaypa ananman iqar chay çhakranta chapananpaq. Chaymantaqa ayka runakunata chay çhakranta arrintar riran largu mayta. ² Chaymanta kusicha tyimpu çhamutinqa, chay çhakrapa amunqa kaçhamuran uk sirbikuqninta, chay

kusichakushanmanta paypaq kaq partintaqa qunanllapa-paq. ³ Piru chay êhakrapi kaqkunaqami chay sirbikuq-taqa aypar kusalata maqar ima, mana imatapis qurchu qatiêcharanllapa. ⁴ Chaymantami chay êhakrapa amunqa qashan uk sirbikuqninta kaêhamuran. Piru chayta-shuypaqami kusalata jurapar, [rumillawan sitar] umanmatapis lisyaranllapa. ⁵ Chaymantami qashan kaêhamuran ukta. Nataq chayta-shuypaqami aypar wanuchiranllapa. Chaymantami ukkunata kaêhatin, wakintaqa kusalata maqar qischaranllapa. Nataq wakinta-shuypaqa wanuchiranllapa.

⁶ “Piru tukukananta-shuypaqami kusala munashan wamrantana kaêhamuran. Chaqa payqami kaynu yarpuran: ‘Wamrayta-shuypaqami kusalata rispitar kasunqallapa’ nir. ⁷ Chayna wamranta kaêhatin, chay êhakrapi kaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay pachapa amunkunaqa kanallapa-paq!’ nir. ⁸ Chaynu ninakurmi aypar wanuchir, êhakramantaqa urqurna itakuranllapa”.

⁹ Chaynu nirqa kaynu nir tapukuran paykunataqa:

“¿Chay êhakrapa amun shamurqa, chay êhakrapi kaqkunawanqa imatataq rurayanqa nir yarpunkillapa qamkunaqa? Chay êhakrapi kaqkunataqa rir limpu wanuchir ukkunatana quyanqa chay pachantaqa. ¹⁰ ¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, Dyus nitin iskribikashantaqa? Chaqa ninmi:

‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu nir itakushanllapami,
ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakasha.

¹¹ Piru tukuy chaynu kananpaqqa Dyusmi chaynuqa ruraran.
Chaymi ashwan paylata alabashunllapa’ nir”.

¹² Chaynu nir Jesús kumparasyunta parlakutin chaypi kaq runakuna uyaparqa, kwintata qukaranllapa paykuna-paq rimayan nir. * Chaymi Jesusta aypar prisunaranllapa. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllapayku. Chaymi ashwan dijatinllapana riran.

*Jesusta tapuranllapa impwistupaq
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Chaymantami chay fariseo runakunaqa wakinninta chaynulla Herodespa wakinninta ima kaçharanllapa rir, Jesusta tapur mana allinta rimachir, chaylapaqna uchachananllapapaq. ¹⁴ Chaymi paykunaqa Jesusman rir kaynu nir tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhanillapami qamqa Dyus munashannulla chiqapta rimar yaçhachikunkimapis. Chaynullami runakuna ima nitinpis qamqa mana kwintacharchu yaçhachikunki. Chaqa qamqami mana runakunawan allinpi kanaykipaqchu yaçhachikunkimapis. Piru, ¿allinchu kanqa impwistuta chay Roma pwiblupi mantakuq Cesarta, pagranayllapapaq, manaqachu mana? Ima nimankillapataq, ¿pagrashaqllapachu manaqachu mana? nir.

¹⁵ Piru Jesusqami kaykunaqa Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakunala nir yaçhayashanrayku, kaynu niran:

* 12:12 Chay kumparasyunpi kaynuta yaçhachimanchik: Çakrapa amunqami yaçhachimanchik Taytanchik Dyuspaq. Chay çakrapa amunpa wamran, chay itakusha rumiwan, yaçhachimanchik Jesucristupaq. Chay wanuchikuqkuna llutakuqkunawanqami yaçhachimanchik chay kurakunapa mantaqninkunapaq. Çakrapa amunpa sirbiqninkuna-shuyupaqa, yaçhachimanchik Dyuspa rimaqninkunapaq.

—¿Imapaqtaq mana allinta rimachir uchachamanayankillapaqa? Ma, apamuyllapa uk qillayta rikanaypaq nir.

¹⁶ Chaymi apamuranllapa uk qillayta. Chayna Jesusqa paykunata tapuran:

—¿Mayqanpa ritratuntaq kay qillaypiqa? ¿Mayqanpa shutintaq iskribikasha? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Gubyirnu Cesarpa nir.

¹⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—Chaynu katinga, gubyirnu Cesarpa kaqnintaqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqninta-shuypaqa Dyusta quyllapa nir.

Chaynu nitinmi kusa dispantakashalla kidaranllapa.

Jesusta tapuranllapa wanuqkunapaq

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Chaymantami wakin saduceo runakuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaqa chay runakunaqami ninllapa: “Manashi wanuqkunaqa qashanqa kawsamunllapachu” nir. Chayraykumi Jesustaqa kaynu tapuranllapa:

¹⁹ —Yaçhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu nir iskribiran: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinqa, chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha ukninpaqqa wamrayjun kananpaq’ ☆ nir. ²⁰ Chaynu katinmi tapushaykillapa, uk kutimi syiti irmanukuna karanllapa. Kulakanllapami, warmikur manaraq wamrayjunchu kayar wanuran. ²¹ Chaymantami chay ishkay kaq ukninna kasararan byudawanqa. Piru paypismi manaraq wamrayjunchu kayar wanuran. Chaynullami chay ishkay

☆ 12:19 Dt 25.5

kaqwan, kimsa kaqwan pasaran, ²² chay syiti kaq ukninllapa kasarar wanunankaman. Piru mayqanninllapapis manami wamrayjunchu karan. Chaymantaqami chay warmipis wanuranna. ²³ Chayna chay wanushakuna maydiya kawsamutinqa, ¿mayqanninpa warmintaq kanqa chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha karan chay warmillawan.

²⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Qamkunaqami limpu pantasha puriyankillapa, Dyus nitin iskribikashanpaq, chaynulla paypa pudirninpaq mana intrakashaykillaparayku. ²⁵ Chaqa maydiya chay wanushakuna kawsamurqami, manana kasararaqallapanachu, chaynulla manana kasarachikunqallapalamapischu. Chaymi ashwan imanutaq Dyuspa angelninkunamaqa mana kasarannllapachu chaynuna kawsanqallapa. ²⁶ Nataq chay wanushakuna kawsamuqpaq-shuypaqa, ¿manachu qamkunaqa liyishaykillapa Dyus nitin Moisés iskribishantaqa? Chaqa chay sarsapi nina kusalata ratakuq rurimanta Dyusqa kaynu niq: ‘Nuqaqami Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa Dyusnin kani’ nir. ²⁷ Chayraykumi Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu; ashwanmi tukuy kawsaqkunapa Dyusninla. Chaymi nishaykillapa: Qamkunaqami limpu limpu pantasha puriyankillapa nir.

Dyuspa mas allin mantakushan
(Mt 22.34-40)

²⁸ Chaymantami Moisés mantakushanta uk yaçhar yaçhachikuq uyaparan Jesús, saduceo runakunata karanta willar uyarachiqta. Chaymi Jesusqa ima ninqashi nir, kaynu tapuran:

—Yaêhachikuq Taytituy, ¿tukuy mantakuykunamantaqa mayqannintaqa kusa mas allinqa? nir.

²⁹ Jesusqa niran:

—¡UYAKUYLLAPA ISRAEL RUNAKUNA! AMITUNCHIK TAYTA DYUSQAMI, PAYLA DYUSQA. Chaymi chay puntapi kaq kusala mas allin mantakuyqami nin: ³⁰ ‘Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan, bidaykiwan, yarpuynikiwan, jwirsaykiwan’ nir. ³¹ Nataq chay ishkay kaq mantakuy-shuypaqami nin: ‘Llakiy runa masikikunapaq, imanutaq qampa kwirpuykillapaq llalkin chaynulla’ nir. Chaymi nishaykillapa: Tukuy wakin mantakuykunamantaqami kay ishkaykuna, kusala mas allinqa nir.

³² Chaynu Jesús nitinmi, chay yaêchar yaêhachikuq runaqa, niran:

—Yaêhachikuq Taytituy, tukuytami karanta nimashayki. Chaqa Dyusninchikqami payla. Manami uk masqa kanchu paymantaqa. ³³ Chaymi ashwan Dyusninchikta tukuy shunqunchikwan, yarpuyinchikwan, jwirsanchikwan munar chaynulla runa masinchikkunatapis imanuchi nuqanchikpa kwirpunchikta munanchik chaynulla munashanchikmi kusala mas allin, animalkunata chay altarman apar ufrindapaq nir rupachinallapamantaqa nir.

³⁴ Chaynu chay runa kusala allinta rimashanraykumi Jesusqa kaynu niran:

—Pitilanami faltashuyan Dyus nishankunata allita intrakar paywan kawsanaykipaqqa nir.

Chaymanta-pachami mana mayqanpis tapunanpaqqa yarpuranlamapischu.

*Dyus Akrashan Cristuqa ¿maymantataq shamun?
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Chaymantami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi yaĉhachikuyar kaynu nir tapukuran:

“¿Imapaqtaq Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuq runakunaqa ninllapa ‘Dyuspa Akrashan Cristunqami Davidpa ayllunmanta’ nirqa? ³⁶ Chaqa, Davidqami paylla Dyuspa Santu Ispiritun yanapatin, kaynu nisha karan:

‘Tayta Dyusmi, Amituytaqa kaynu niran:

Tay allilaw qichqaypi,

maydiya chay ĉhiqnishuqkunata

ĉhakikipa ĉhakinman ĉhuranaykaman’ nir.

³⁷ Piru willamayllapa: Davidpa ayllunmanta Dyuspa Akrashan Cristun katinqa, ¿imapaqtaq Davidqa ‘Amituy’ niran?”

Chaynu nir Jesús yaĉhachikutinmi, chay achka runakunaqa kusa aligrila uyakuqllapa.

Jesusmi yaĉhar yaĉhachikuqkunapaq rimaran

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesusqami yaĉhachikuqnuqa kaynu niran:

“Allita kwintata qukarmi, kuytakankillapa Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunamanta. Chaqa paykunaqami munanllapa atun raĉhpanllapata yakakuyta, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludanallapata ima. ³⁹ Chaymi chay tantakananllapa wasikunapi manaqa mikunanpaq apatinllapamapis, kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq samanapunapi samachinanllapata munan. ⁴⁰ Chaynullami chay wakcha warmikunata kitanllapa wasinkunata ima. Piru allin runa ninanllapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq yupay tukunllapa. Chaymi kusala manchaypaqtana kastigakanqallapa”.

*Byudapa ufrinditan**(Lc 21.1-4)*

⁴¹ Uk diyapimi Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi kar, chay ufrindata tantananllapa kajunkunapa naypanpi taran. Chaymi payqa rikakutin, achka runakuna ufrindankunata itaqllapa chay kajunkunamanqa. Chaynullami achka kusa qillayniyjun runakunapis qillayninllapata itaqllapa chaymanqa. ⁴² Chaymantami uk mana imayjun byuda çhamur, mana kusa achka çhaniyjun ish kay qil-laysituta chay kajunkunamanqa itaran. ⁴³ Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunata qayamur kaynu niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana imayjun byudaqami tukuy runakuna qillayninta çhurayashanman-taqa mas achkata itasha kajunkunamanqa. ⁴⁴ Chaqa ukku-naqami qillaynin subrashanlata itanllapa. Piru kay mana imayjun byuda-shuyapaqami, chaylawanna kawsananpaq kasha karmapis limpula çhurashamapis, nir.

13

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasita ratachinqallapa ni-ran

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Chaymanta Dyusta adurananllapa wasimanta lluqshitinllapaqa Jesuspa uk yaçhakuqninqa kaynu niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, rikay Dyusta adurananllapa wasitaqami kusa shumaq rumikunawan ima kusala atunta rurashallapa nir.

² Chaymi Jesusqa niran:

—Kanan kayta rikayankillapa chaytaqami limpu rat-achinqallapa. Mananami uk rumilamapis anapura lluta-kashaqa kidanqanachu nir.

Jwisyu diya shipchamuyatingami kaynu pasanqa

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Chaymantami paykunaqa Olivos sirkaman riranllapa. Chayqami karan Dyusta adurananllapa wasipa naypanlawpi. Chaymi chaypi Jesusqa tatin, Pedro, Santiago, Juan, Andrés imaqa paylata kaynu nir tapuranllapa:

⁴ —Willamayllapa: ¿Maydiyataq chaynuqa pasayanqa? Chaynulla ¿ima siñalta rikartaq yaçhayashaqllapa, tukuy chaykuna pasanpaq diyaqa shipchana? nirqa.

⁵ Chaymi, Jesusqa niran:

—Allitami kuytakankillapa, ama mayqanpis ingañar pantachishunanllapapaq. ⁶ Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi, ‘Dyuspa Akrashan Cristunmi kani’ nir, kusala achka runakunata ingañanqallapa.

⁷ “Qamkunaqami chay tyimpukunaqa uyapankillapa wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir. Piru chaynu katinmapis amami manchakunkillapachu. Chaqa chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa.

⁸ Chaqa uk nasyunmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyunmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan. Kusala achka lugarkunapimi pachamapis kusalata kuyunqa, [runakunapis kusala ukmanta tukunqa]. Chaynulla kusala mallaq tyimpu, imami kanqa. Piru chaynu pasatinqami yarpunkillapa, chayraqmi qischakay tyimpuqa qallariyan nir.

⁹ “Qamkunallami kusalata kuytakankillapa. Chaqa chay tyimpukunapiqami qukushunqallapa karguyjunkunaman. Chaymi kusalata qischashunqallapa chay tantakananllapa wasikunapiqa. Chaynullami apashunqallapapis gubirnadurkunapa, gubyirnukunapa naypanman ima nuqapi kriyishaykillaparayku. Chaymi

qamkunaqa paykunapa naypanpimapis nuqallapaq rimankillapa. ¹⁰ Chaqa tukuy intirupi Dyuspa shumaq rimayninta washakananllapapaq yaçhachikur tukchishana katinllapami, kay pacha tukukananpaq tyimpuqa çhamunqa. ¹¹ Piru chaynu karguyjunkunaman apashutinllapaqa, amami yarpupakunkillapachu imatana rimashaq nirqa. Chaymi ashwan Dyus imata rimanaykipaq yanapashushannulla rimankillapa. Chaqa chaypiqami mana qamkunallachu rimayankillapa kanqa. Ashwanmi Dyuspa Santu Ispiritun rimachishunqallapa.

¹² “Chaynullami nishaykillapapis: Mayqanpismi ukninta qukuyanqa wanuchinanllapapaq. Nataq taytanllapashuypaqa wamrankunata qukuyanqa wanuchinanllapapaq. Chaynulla wamrakuna-shuypaqa taytanpa kuntran tikrakar wanuchinqallapa. ¹³ Chaymi tukuyka pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku çhiqnishunqallapa. Piru chaynu qischakar imamapis maydiya shamunaykaman shachinakuqkunalami washakanqallapa.

¹⁴ “Chaqa Dyuspa rimaqnin Danielmaqa kaynu nir iskribiran: ‘Uk kusala mana allinta rurachikuqmi rir yaykunqa, Dyusta adurananllapa wasiman’ nir. Chaymi qamkuna chaynu pasaqta rikarqa, Daniel iskribishanmi kumplikayan nir yarpunkillapa. Chayraykumi mayqanpis Judea lugarpi kaqkunaqa sirkakunaman alsakanqallapa.

¹⁵ Nataq mayqanpis uk wasipa ananpi karmapis amami ishkimunqachu, imanta lluqshichinanpaq nirqa. ¹⁶ Chaynulla, mayqan çhakranpi karqa amami wasinman ringachu raçhpanta apananpaq nirqa.

¹⁷ ¡Akaw chay diyakunapi warmikuna ruriyjun, manaqa ñuñuq wamrayjun kaqkunaqa imanancallaparaq!

¹⁸ Chaymi ashwan qamkunaqa Taytay Dyusman alliplata mañakuyllapa, chay alsakanaykipaq tyimpuqa ama chay qasay tyimpuchu kananpaq nir. ¹⁹ Chaqa, chay diyaqami

kusala saqra manchaypaq qischakay kanqa. Chaynu qischakayqami tukuy ima rurakashanmanta-pacha mana kashachu. Chaynulla mananami kanqanapischu chaynu qischakayqa maydiyapis. ²⁰ Piru Taytay Dyus chay qischakaykuna achka tyimputa kanqa nitingami, mana mayqanlapis washakanmanchu. Ashwanmi Taytay Dyusqa chay akrashan kaq wamrankunapaq llakir washananrayku, mana kusala achka tyimputachu kanqa nisha.

²¹ “Piru imanupi mayqan kaynu nishunmanllapa: ‘Rikayllapa kaypimi Dyuspa Akrashan Cristunqa’, manaqa ‘Rikayllapa chaypi’ nishutinllapaqa, amami kriyinkillapachu. ²² Chaqa Dyuspa Akrashan Cristun yupay tukuqkuna, chaynulla Dyuspa unay rimaqninkuna yupay tukuqkunami rikarimunqallapa. Chaymi paykunaqa mana ruraypaq imakunata, milagrukunata ima, kusalata ruranqallapa. Chaynumi ashwan kusala achka runakunata ingañanqallapa. Chaynullami chay kriyiqkunamatapis imanullapis ingañayta kamanqallapa. ²³ ¡Piru qamkunaqami allita kuytakankillapa! Ama ingañakanaykillapapaqqami willashunillapana.

Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ “Piru limpu chay qischakay tyimpukuna pasatinnaqami, rupayqa limpu tutaparaq intiru kidanqa. Killapismi mana achkirachikunqanachu. ²⁵ Chaynulla qullarkunapismi limpu syilumantaqa ratamutin ima, tukuy syilupi kaqkunamapis kusalata kuyunqallapa. ²⁶ Chaymantami Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa kusa llipyalla pudirinwan puktaypa rurinta shamuqtana. ²⁷ Chaynu shamurmi payqa angelninkunata

kaçhanqa tukuyla pachamanta, * syilumanta, paypa akrashan kaqkunata tantamunanllapapaq.

²⁸ “Allita uyakur intrakayllapa kay igus qirupaq willar intrachishutiyllapa. Chaqa qamkunaqa igus qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa kwintata qukanillapa, tanya tyimpuqa shipchana nir.

²⁹ Chaynullami chay nishushayllapanulla pasaqta rikarqa yarpunkillapana Dyusmanta Shamuq Runaqami shamunanlapina nir. ³⁰ Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyimpupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi tukuyla kay nishushayllapaqa pasanqa nir. ³¹ Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami mana maydiyalapis tukukanqachu.

³² “Piru Dyusmanta Shamuq Runa shamunanpaq diyapaq, uraspaq-shuypaqami, mana mayqanlapis yaçhanchu. Chaynulla syilumanta angelkuna, Dyusmanta Shamuq Runamapis manami yaçhanchu. Nataq Taytaylami yaçhan. ³³ Chayraykumi qamkunaqa imuraspis rikçhakur [Dyusman mañakur] alli kamakashalana kankillapa. Chaqa manamiri yaçhankillapachu ima diyami shamuyanqa nirmapis.

³⁴ “Tukuy kayqami imanutaq uk runamaqa largu mayta rinanpaq karqa, sirbiqninkunata wasinta kuytanapaq dijaran chay yupay. Chaymi ukninta ukninta imata rurananpaq nir mantar, uktaqa kaçharan punkupi kuytakunanpaq ima. ³⁵ Chaynumi qamkunapis imuraspis rikçhakur allita kamakashalana kankillapa. Chaqa chay wasipa amun ima amsaqpi, çhaypi tuta, gallu kantaypi manaqa allaqmanta çhamuyan nirmapis mana yaçhayankillapachu. ³⁶ Kuytawkish, imanupi shamurqa

* 13:27 Tukuyla pachamanta nirqami intrachimanchik Nortilawta, Surlawta, Estilawta, Oestilawta ima nir.

punuqmatana tarishutinllapa. ³⁷ Tukuy kay nishushaylla-pallatami wakinkunatapis willani, rikêhakur kamakashalana kanaanllapapaq”.

14

Jesustami wanuchiya yarpuranllapa

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Ishkay diyalanami chay Pascua fyistapi * tantata mana libadurawanchu mikuqllapa chayqa faltayaran. Chaymi chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuqkuna imaqa yarpuranllapa imanullapis llullakuypi ima Jesustaqa aypar wanuchinanllapapaq. ² Piru wakinkunaqami niranllapa:

“Amami chay fyista diyakunapiqa chaynu rurashunllapachu. Chaqa runakunami piñakur kuntranchikllapa alsakamunmanllapa” nir.

Jesuspa umanman mutkiypaqla yakituta iêharan

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Chaymantami Jesusqa Betania pwibluman êharqa, riran Simonpa wasinman. Kay Simonmi unayqa chay ismuyaq qishaywan karan. Piru chaynu misapi tayatinmi uk warmi payman qimikaran uk alabastru butillitapi kusa êhaniyjun mishkila mutkiypaq yakituta charikur. Chaymi ashwan chay warmiqa chay butillitata pakir Jesuspa umanman chay mishki yakitutaqa iêharan. ⁴ Piru chaypi wakin kaqkuna chayta rikarmi piñakur, ukninllapa ukninllapa kaynu ninakuranllapa:

* 14:1 Dyusuninchikmi unayqa Egipto lugarmanta Israel runakunapa agwilunkunata urqusha karan. Chay lluqshishanllapata ama qunqananpaqmi aña aña uk fyistata ruraqllapa. Chay fyistaqami shutiq Pascua.

“¿Imapaqtaq wak kusa êhaniyjunta yanqallaqa îçhan?
⁵ Ashwanmi waknu yanqalla îçhananmantaqa qumashal-
 lapa trisyintus dinaryu † qillaymanmatapis mas rantikur,
 chay mana imayjun kaqkunata yanapanallapata” nir.

Chaynu ninakurmi, chay warmitaqa kusalata qil-
 lakachiyaranllapa. ⁶ Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa
 kaynu niran:

“Ama qillakachirchu dijayllapa. Payqami kusala
 allinta rurasha nuqawanqa. ⁷ Chaqa chay mana
 imayjun kaqkunawanqami maydiyapis pulla kankillapa,
 munashaykillapa ura yanapanaykillapapapaqqa. Piru nuqa-
 shuyapaqami manana pullaykillapanachu kashaq. ⁸ Kay
 warmisitaqami puytishanta rurasha nuqapa anayman
 mishki mutkiypaqla yakituta îçharqa. Chaymi ashwan
 kamakachimashana, kusa shumaqta pampakanaypaq.
⁹ Chiqaptami nishaykillapa: Tukuy maylawpipis iman
 kriyir washakananllapapaq nir yaçhachikurqami, kay
 warmisita rurashantaqa yarpur rimanqallapa. Chaymi
 mana qunqanqallapachu”.

Judasmi Jesusta qillayrayku arnikuran

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Jesuspa dusi yaçhakuqninkunamanta ukqa shu-
 tiq, Judas Iscariote. Chay paymi, kurakunapa man-
 taqninkunaman riran willaq, Jesustaqa qushaykillapa
 nir. ¹¹ Chaynu nitin uyaparmi chay kurakunapa man-
 taqninkunaqa kusalata aligriyar, Judasta qillayta qunan-
 paq arniranllapa. Chaymi Judasqa yarpuran, maylapina,
 imurasna Jesustaqa qukushaq nir.

Pascua mikunata kamakachiranllapa

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

† 14:5 Trisyintus dinaryuta uk trabajaq ganananpaqqami trisyintus diyata
 trabajayta ministiq.

¹² Chay Pascua fyistapa punta diyanpi tantata mana libadurayjuntachu mikuqllapa chaynulla chay uyshita ufrindapaq nir wanuchiqllapa chay diyami Jesuspa yaçhakuqninkunaqa payman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

—Pascua mikunataqa, ¿maypitaq kamakachinayllapata munayanki? nir.

¹³ Chaymi Jesusqa ishkay yaçhakuqninkunata kaynu nir kaçharan:

—Riyllapa Jerusalén pwibluman. Chaypimi uk runa kantarunpi yakunta apaqta tarinkillapa. Chaymi paypa ikinta rinkillapa. ¹⁴ Chaynu rir, wasinman yaykutinga ninkillapa: ‘Yaçhachimaqniyllapami nin: ¿Maylaw kwartuykipitaq yaçhakuqniykunawan Pascua mikunata mikushaq? niyan’ nir. ¹⁵ Chaynu nitkillapami payqa rikachishunqallapa wasinpa unaqninpi uk atun kwartu kusala kamakashatana. Chaymi chaypi kamkachinkillapa mikunallapapaqqa.

¹⁶ Chaynu nitinmi yaçhakuqninkunaqa pwibluman rir Jesús nishannulla tariranllapa. Chaymi chaypina kamakachiranllapa Pascua mikunataqa. ¹⁷ Chaymanta tuta patinnaqa, Jesusqa chay dusi yaçhakuqninkunawan çharanna chay wasimanqa. ¹⁸ Chaymanta misapi tasha miku-yarnaqa, Jesusqa niran paykunataqa:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunamanta uknikillapa pullay mikuqmi kuntraykunaman qukumayanqa nir.

¹⁹ Chaynu nitinmi, paykunaqa kusalata llakiranllapa. Chaymi uknin uknin kaynu nir tapuq çhurakaranllapa:

—¿Nuqachu kashaq? nir.

²⁰ Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:

—Qamkunamanta uknikillapa nuqawan chay platullapi tantata nuyuchir mikuqmi, nir. ²¹ Chaynuqami Dyus nitin iskribikashannulla, Dyusmanta Shamuq Runawanqa

pasanqa. ¡Piru imanangaraq, chay kuntrankunaman qukuqqa! Kusala allinchi kananta chay runaqa ama nasinanpaqchu.

²² Mikuyatinllapanaqa, Jesusqa tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaçhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaypi. Kayqami nuqapa kwirpuy” nir.

²³ Chaymanta kupata aypar Taytanta payji nir, yaçhakuqninkunata qutin, tukuynin upyaranllapa.

²⁴ Jesusqami niran:

“Kayqami yawarniy. Kay yawarniyta içhashaywanmi Taytay Dyuswan uk tratuta rurani, kusa achka runakunata llakipashayrayku. ²⁵ Chiqaptami nishaykillapa: Mananami qashanqa upyashaqnachu kay ubapa yakuntaqa, maydiya Dyus mantakuyashanpi mushuq ubapa yakunta upyanaykaman” nir.

Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Chaymantami salmukunata takir Dyusta alabarnaqa, riranllapana Olivos sirkaman. ²⁷ Chaypimi Jesusqa paykunata niran:

—Tukuy qamkunami [kanan tutalla] manchakushaykil-laparayku nuqalatana dijamankillapa. Chaqa, Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Chay michikuqta wanuchityimi,

uyshakunaqa wakta kayta limpu shikwakanqallapa’
nir.

²⁸ Piru nuqa kawsamurqami, qamkunamantaqa naypaqta rishaq Galilea pwiblumanqa.

²⁹ Chaynu nitinmi, Pedruqa niran:

—Tukuy wakinkuna manchakur dijashutinllapapismi, nuqaqa mana dijashaykichu nir.

³⁰ Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishayki: Kanan tutallami gallu ishkay kutipaqna kantananpaq katin qamqa kimsa kuti ninki: ‘Manami paytaqa riqsinichu’ nir.

³¹ Piru Pedruqa qashan niran:

—Qamwan pullata wanuchimanallapapaq katinmapismi, pullayki shachinakushaq nir.

Chaynullatami wakinkunapis niyaranllapa.

Jesusmi Getsemani wirtapi mañakuran

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan riranllapa uk lugar Getsemani shutiqman. Chaypimi yaçhakuqninkunata kaynu niran:

—Riyanimi Taytayman mañakuq. Qamkunaqami kaylapi taskinkillapa nir.

³³ Chaynu nirmi, Pedruta, Santiaguta, Juanta ima apar riran pullanqa. Chaymantami kusata llakir kwashala tikrakan Jesusqa. ³⁴ Chaynu kayarmi kaynu niran paykunataqa:

—Kusalataraq llakir wanuq yupayna yarpuni. Qamkunaqa kaylapi kidar rikçhakushala kayllapa nir.

³⁵ Chaynu nirqa, chay kayashanmanta ashllila wakaq riran. Chaypimi qunqurikur pachakaman pukçhirar Taytanman mañakuran puytiypaq katinmaqa chay kusala saqra qischakayqa mana çhamunmanchu nir. ³⁶ Chaymi kaynu nir mañakuran:

“Abba, † Taytay, qampaqqami tukuy imapis ruraypaq. Chaymi puytiypaq katinga yanapamay-ari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru manami nuqa munashaynu chu kanqa. Ashwanmi qam munashayki ruranqa” nir.

† 14:36 Abba nirqami rimayninchikpiqa munan niyta Papasituy nir.

³⁷ Chaymanta paykuna kayashanman tikrakamurqa, punuqta tariran. Chaymi Pedrutaqa niran:

—Simón, ¿ima punuyankinachu? ¿Manachu puytishayki uk uralamatapis rikêhakur nuqawan kaytaqa?

³⁸ Rikêhakur mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq. Qamkunaqami allinkunalata rurayta yarpunkillapa. Piru kwirpuykillapa litala kashanraykumi mana shachinakuyta puytinkillapachu.

³⁹ Chaynu nirmi qashan riran mañakuq puntata ima nirtaq mañakusha karan chaynulla. ⁴⁰ Chaymanta tikrakamurqa, qashalan chay yaêhakuqninkunataqa punuqta tariran. Chaqa nawinllapamapis kusalata qipchirayaran punuypaq. Chaymi paykunaqa mana imata nishaq nirpis yaêcharanllapachu. ⁴¹ Chaymanta kimsa kutipaqla shamur punuqta tarirqa niran:

—¿Qamkunaqachu punur samayankillaparaq? ¿Rikêhakur shariyllapana! Chaqa Dyusmanta Shamuq Runata uchakuqkunaman qukunallapapaq uraqami êhamushana. ⁴² Shariyllapa, rishunllapana, shipchamunnami nuqata qukumaqqa nir.

Jesustami prisuranllapana

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi yaêhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka runakunawan êcharanllapa ispadakunawan, qirukunawan ima. Paykunaqami riranllapa kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuqkuna, Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna kaêhasha katin. ⁴⁴ Judasqami, Jesuspa kuntraqninkunataqa, kaynu nisha karan: “Nuqa saludar muchayani chaytami aypar alli prisunkillapa” nir.

⁴⁵ Chaymi Jesusman, Judas qimikarqa,
—¡Yaçhachikuq Taytituy!— nir mucharan.

⁴⁶ Chaymi Jesustaqa aypar prisuranllapana. ⁴⁷ Piru chaypi kaqkunamanta ukmi ispadanta lluqshichimur, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa rinrinta ¡saq! piti-ran. ⁴⁸ Nataq Jesusqami chay runakunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa shamushaykillapa qirukunawan ispadakunawan ima, uk suwakuqta yupay aypar apamaqllapaqa? ⁴⁹ Nuqaqami imuraspis qamkunawan pulla kar Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuray. Piru manamiri chaypiqa aypar apamaraykillapa imachu. Kayqami chaynuqa pasayan Dyus nitin iskribikashannulla kumplikananpaq.

⁵⁰ Chaynu Jesús nitingami, tukuy yaçhakuqninkunaqa dijarna alsakaranllapa. ⁵¹ Nataq uk musu runami Jesuspa ikintaqa riyaran, uk yuraq raçhpalawan qatakusha. Chaymi chay runakunaqa ayparan apananpaq. ⁵² Piru payqami chay qatakushan raçhpanmatapis دچار, lirila alsakar riran.

Jesustami karguyjunkunaman aparanllapa
(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Chaymantami Jesustaqa, kurakunapa mantaqninmanna aparanllapa. Chaymanmi tantakaranllapa kurakunapa mantaqninkuna, ruku mantakuqkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, ima. ⁵⁴ Nataq Pedruqami largukaqllamanta chapar ikinllapata riyaran, chay kurakunapa mantaqninpa wasin ruripi pampankaman. Chaymantami chay yaykushanlapi kidaran Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkunawan pulla, ninapi quñukuqnu.

⁵⁵ Piru kurakunapa mantaqninkuna, tukuy chay kusa mas karguyjunkunaqami Jesuspaqqa kusalata yaçhayta

munananllapa imalata mana allinta rurasha katinga, chayraykulana wanuchinanllapapaq. Piru chaynumapis manami tariranllapachu. ⁵⁶ Chaqa kusala achka runakunami mana kashanmanta uchachananpaq qimikaranllapa. Piru mana puytiranllapachu. Chaqa rimayashanllapaqami mana chayllachu karan. ⁵⁷ Chaynullami wakinkunapis yanqa llullakurla kaynu niranllapa:

⁵⁸ —Nuqaqunaqami kaynu niqta uyasha kanillapa: ‘Nuqaqami Dyusta adurananllapa wasita runakuna rurashantaqa ratachir, qashan kimsa diyalapaqna shachishaq, mana runakuna rurashannutanachu’ nir.

⁵⁹ Piru chaynu rimarmapismi mana chayllatachu rimayaranllapa. ⁶⁰ Chaynu nitinllapami chay kurakunapa mantaqninga sharir tukuypa naypanpi Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qam-shuypaqachu mana imatapis ninki? ¿Ima nishaq nirtaq waknu qampaqqa rimayanllapaq? nir.

⁶¹ Chaynu nitinmapismi Jesusqa mana imatapis niran. Chaymi chay kurakunapa mantaqninga qashan niran:

—¿Qamchu Dyuspa Akrashan Cristun, allin Dyuspa Wamran kanki? nir.

⁶² Jesusqa niran:

—Nuqami kani. Chaqa qamkunami rikankillapa Dyusmanta Shamuq Runataqa kusala puytiq Dyuspa allilaw qichqanpi taqta, chaymanta puktaypa rurinta syilumanta shamuqta ima nir.

⁶³ Chaynu Jesús nitinmi chay kurakunapa mantaqninga kusata piñakur raçhpanmatapis llikiran, Jesusqa mana allintachu tukuyan nir. Chaymi niran:

—¿Ima mas tistigutataq ministinchikllapa? ⁶⁴ Qamkuna uyapashaykillapanu, kusala mana allintami Dyuspaq riman. ¿Imatataq yarpunkillapa?

Chaymi, chaypi kaq runakunaqa niranllapa:

—Kusala uchayjunmi wakqa; wanunanpaqmi allin nir.

⁶⁵ Chaymi ashwan wakinqa tuqapar, nawinta bindar maqar ima kaynu niranllapa:

—¡Mabir tantyay!, ¿pitaq maqashuran? nir.

Chaynullami Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunapis maqaranllapa.

Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran

(Mt 26.69-75; Lc 22.55-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Chaykamanqami Pedruqa tayaran ruri pampalapi. Chaypi kanankamanmi kurakunapa mantaqninta sirbiq warmi çharan. ⁶⁷ Chaymantami Pedruta rikaran ninapa yatalanpi quñukur taqta. Chaymi chay warmiqa kusalata chapar kaynu niran:

—Qampismi Nazaretmanta Jesuswan puriq kanki nir.

⁶⁸ Piru Pedruqami kaynu niran:

—Manami riqsinichu paytaqa. Chaynulla manami yaçhanichu imapaq rimayanki nirmapis nir.

Chaynu nir, punkulawman risha katinmi kantaranna galluqa.

⁶⁹ Chaymantami chay sirbikuq warmiqa qashan Pedruta rikar, wakinkunata kaynu niran:

—Kay runapismi Jesuswan puriq nir.

⁷⁰ Piru payqami qashan niran:

—Manami paytaqa riqsinichu nir.

Chaymanta uk ratulamantaqa chaypi kaqkunapis Pedruman qimikar kaynu niranllapa:

—Chiqaptami paykunapa uknin kanki. Chaqa qampis Galilea pwiblumanta kanki. [Rimanaykimapismi paykunanu].

⁷¹ Chaymantami Pedruqa kutir kutir jurar niran:

—¡Mana riqsinichu chay rimayashaykillapa runataqa nishuyanillapa wakmaqa! ¡Mana chiqapta rimayatiyqami Dyus kastigamanqa! nir.

⁷²Chaynu niyatinlami ishkay kutipaqna gallu kantaran. Chaymantami Pedruqa yarpuran Jesús kaynu nishanta: “Manaraq gallu ishkay kutipaqna kantayatinmi kimsa kuti nuqapaqqa ninki: ‘Manami riqsinichu’ nir” nishanta. Chaymi llakir kusalata waqaran.

15

Jesustami Pilatuman aparanllapa

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Chaymanta achkiyatinnaqa chay kurakunapa mantaqninkuna, ruku mantakuqkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla chay wakin kusa mas karguyjunkunawan ima tantanakur parlaranllapa. Chaymi Jesustaqa alli watar apar Pilatutana quranllapa.

* ² Chaymi Pilatuqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

³ Piru chay kurakunapa mantaqninkuna kusalata uchachayashanllaparaykumi, ⁴ Pilatuqa qashan kaynu nir tapuran:

—Waknu kusalata uchachashutinllapaqachu, ¿qamshuypaq mana imatapis ninki?

⁵ Piru Jesusqami mana rimaranchu. Chaymi Pilatuqa kusalata yarpupakuyar kidaran.

* 15:1 Chay tyimpukunapi Roma pwiblumanta kaqkuna binsisha karan Israel runakunata. Chaymi uk romano gubyirnuna Israel runakunataqa mantaq. Chay gubyirnuqa shutiq Poncio Pilato.

Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa
(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Kada Pascua fyistapimi chay gubyirnu Pilatuqa uk runata lluqshichiq chay prisu kashanmanta, runakuna mayqantaçhi lluqshichiy nishannulla. ⁷ Chay tyimpupimi uk runa Barrabás shutiq prisu karan wakinninkunawan. Chaqa paykunami gubyirnupa kuntran tikrakar wanuchikusha karanllapa. ⁸ Chaymi runakunaqa Pilatuman çhar mañakuranllapa, imanutaq kada fyistapi uk prisuta lluqshichiq chaynulla rurananpaq nir. ⁹ Piru Pilatuqa paykunataqa kaynu niran:

—¿Qamkunaqachu munayankillapa, Israel runakunapa mantakuqninta dijatiy rinanpaq? nir.

¹⁰ Chaynuqami Pilatuqa niran, chay kurakunapa mantaqninkunaqa Jesustaqa çhiqnirla paymanqa apamusha karan nir kwintata qukashanrayku. ¹¹ Piru chay kurakunapa mantaqninkunaqami tukuy runakunata animachiran, Barrabasta kaçhay nir mañakunanllapapaq.

¹² Chaymi Pilatuqa tapukuran:

—Chayqa ¿imatataq ruranayta munayankillapa Israel runakunapa mantakuqnin niyashaykillapawanqa?

¹³ Paykunaqami kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

¹⁴ Qashanmi Pilatuqa niran:

—Chaqa, ¿ima mana allintataq rurasha?

Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

¹⁵ Chaymi Pilatuqa tukuy runakunawan allinpi kidanar, Barrabasta prisu kashanmanta lluqshichir, suldadunkunata kaçcharan Jesusta llibachir, chaymanta-shuypaqa kruspi klabananllapapaq. ¹⁶ Chaynami suldadukunaqa

Jesusta aparanllapa gubyirnu Pilatupa dispachunpa pampanman. Chaypimi paykunaqa tukuy suldadu masinkunata tantaranllapa. ¹⁷ Chaymi ashwan uk chupika murada raçhpata yakachiranllapa. Chaynullami umachiranllapa uk kuruna kashamanta rurakashata. ¹⁸ Chaymanta-shuypaqa kusalata kushikur kaynu nir qayçhakuranllapa: —;Biba Israel pwiblupa gubyirnun! nir.

¹⁹ Chaynu nirnaqa umitanpi uk barawan maqaranllapa, qaqlitanpi tuqaparanllapa ima. Chaynulla paymanta burlakar naypanpi qunqurir, aduraq yupay tukuranllapa. ²⁰ Chaymanta chaynu paymanta kusata burlakarl-lapa imanaqa, chay chupika murada raçhpata yakachishanllapataqa lluqshichir paypa raçhpanllata yakachiranllapa. Chaynu munashanllapata rurarnaqami aparanllapana kruspi klabananllapapaq.

Jesustami kruspi klabaranllapana

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Chaymantami Cirene pwiblumanta uk runa Simón shutiq, çhakranmanta shamuqta tariranllapa. Payqami Alejandro chaynulla Rufo shutiq runakunapa taytan karan. Chaynu tarirmi Jesuspa krusninta amalas rikrachir aparanllapa.

²² Chaynu rirmi uk lugar Gólgota shutiqman çharanllapa. Kay lugartami ninllapapis Calavera nir.

²³ Chaymi chaypiqa binuwan mirrata † piçhur Jesustaqa upyachinaranllapa. Piru payqami mana munaranchu.

²⁴ Chaymantami Jesustaqa kruspi klabaranllapana. Chaymi chay suldadukunaqa Jesuspa raçhpankunata mayqanninllapapaqshi kanqa nir yaçhananllapapaqqa surtyakur ayparanllapa.

† 15:23 Chay mirraqami uk rimidyu karan ama manchaychu nanachikunanpaq.

²⁵ Jesustaqami alas nwibi unaqna kruspiqa klabaranllapa. ²⁶ Uk litrirutapismi çhuranllapa imaraykushi wanuchishallapa nir. Chaqa kaynumi niyaq: “KAYMI ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir. ²⁷ Chaynullami paypa pullanqa ishkey suwakuqkunata krusllapi klabaranllapa, ukninta Jesuspa ichuqlaw qichqanpi, ukninta-shuyupaqa allilaw qichqanpi. [²⁸ Chaynuqami ruraranllapa Dyus nitin iskribikashannulla kumplikananpaq. Chaqa niqmi: “Uchasapa runakunawan pullatami mana allinpaq riqsishallapa” ☆ nir.]

²⁹ Piru tukuy chayta pasaqkunaqami, umanllapata kuyuchiqnulla, kusalata musyar kaynu niyaqllapa:

—¡Jajay! ¡Qammi, Dyusta adurananllapa wasita ratachir qashan kimsa diyalapaq shachishaq nirayki! ³⁰ ¡Chaymi ashwan qamlla washakar krusmanta ishkimuy! nir.

³¹ Chaynullami chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunapis kusalata kushipar, kaynu ninakuyaqllapa:

—Ukkunatami washaran. Piru payllaqami mana washakayta puytinchu. ³² Wakqashi Dyuspa Akrashan Cristun, Israel runakunapa mantaqnin-ari. ¡Chaynu karqa chay krusmanta ishkimunqari! ¡Chaynami chaypiraq paypi kriyishunllapa!

Chaynullami paywan pulla kruspi kaqkunamapis ashwan kusa mana allinkunata ima willaranllapa.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Chaymantami a las dusimanta-pacha tardi a las triskaman tukuy pacha tutaparaq intiru kidaran. ³⁴ Chay urasllami Jesusqa kusa jwirtita kaynu nir qayçhakuran:

☆ 15:28 Is 53.12

“Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?”

(Chaynu nirqami intrachimanchik: “Dyusniy, Dyusniy, ¿imapaqtaq nuqalata dijamashayki?” nir).

³⁵ Chaymi wakin chaypi kaqkuna chaynu nitin uya-parqa kaynu niranllapa:

—¡Uyakuyllapa! Wakqami Dyuspa rimaqnin Eliasta qayayan nir.

³⁶ Chaymantami chaypi kaqkunamanta ukninllapa kall-par rir puqyala raçhpata qirupi watar puchqu binupi nuyuchir Jesuspa shiminman upyananpaq çhurur kaynu niran:

—Dijayllapa, mabir Eliaschu shamur ishkichimunqa nir.

³⁷ Piru Jesusqami kusala jwirtita qayçhakur wanuranna.

³⁸ Chaymi chay kutilla Dyusta adurananllapa wasi ruripi uk atun rakta raçhpa warkuraqpis llikikaran çhaypin un-aqmanta urakaman. ³⁹ Jesuspa naypanpimi Romamanta suldadukunapa mantaqnin karan. Chaymi payqa rikaran imanu Jesús wanutinmapis. Chayraykumi niran:

—Chiqaptami kay runaqa Dyuspa Wamran kasha nir.

⁴⁰ Chaypiqami wakin warmisitakuna karukaqlamanta rikakuyaranllapa. Paykunaqami kaykuna karanllapa: María Magdalena, Salomé, chaynulla Josipa, wamraqaq Santiagupa maman María ima. ⁴¹ Kay warmisitakunami Jesuspaqa pullan purir, yanapasha karan pay Galilea pwiblupi katinga. Chaynullami chaypiqa wakin warmisi-takunapis achka karanllapa. Paykunami Jesuspa pullan risha karanllapa Jerusalén pwibلمانqa.

Jesustami pamparanllapana

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Chaymanta chay samana diyapaq kamkachikunan-llapa diya limpu tardiyayatinnaqami, ⁴³ Arimatea lu-garmanta uk kusa imayjun runa José shutiq, riran mana manchakurchu Pilatuta, Jesuspa kwirpunta mañaq.

Payqami Dyus maydiyaqa shamur qashan mantakuyanqa nir yarpurla kawsaq. Chaynulla payqami chay Israel-manta kusa mas karguyjunkunapa masin karan.

⁴⁴ Chaynu Jesuspa kwirpunta mañaq çhatinmi Pilatuqa kusalata manchakur yarpupakuran. Chaymi suldadukunapa mantaqninta qayachimuran Jesusqachu wanushana nir yaçhananpaq. ⁴⁵ Chaymi suldadukunapa mantaqninqa rir “Wanushanami” nir willaran. Chaynami Pilatuqa Jesuspa kwirpuntaqa Jositana quran apananpaq.

⁴⁶ Chaymi Josiqa kusa shumaq yuraq raçhpata rantir, Jesuspa kwirpuntaqa rir krusmanta ishkichimur chay raçhpawanna pilluran. Chaymantami apar qaqapi uk uçhku karan, chaylapi çhurar, yaykunantaqa kusala atun rumiwanna kirparan. ⁴⁷ Chaynu kirpatinmi, María Magdalenawan, Josipa maman Mariaqa rikakuyaranllapa.

16

Jesusmi kawsamuranna

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Chaymanta chay samana diya pasatinnaqa María Magdalena, Salomé chaynulla Santiagupa maman Mariaqa kusala mishki mutkiypaq rimidyukunata rantir aparanllapa, Jesuspa kwirpunta kamkachinanllapapaq.

² Chaymi chay simanapa punta diyanpiqa, allaq allaqla chayraq rupay iqamuyatin riranllapa Jesús pampakashanmanqa. ³ Kaynu ninakurmi riyaranllapa: “¿Piraq chay uçhkuta kirpasha kusa atun rumita ashuchiyança yaykunallapapaq?” nir.

⁴ Piru çharqami, chay kusa atun rumiwan uçhkuta kirpashanllapaqa uklawpina taqta rikaranllapa.

⁵ Chaymanta paykuna chayman yaykurqa chay uçhkupa allilaw qichqanpiqa uk musu runa, kusala atun yuraq intiru raçhpayjunta rikaranllapa. Chaymi chay

warmikunaqa kusalata manchakuranllapa. ⁶ Piru chay musu runa rikashanllapaqami kaynu niran:

“Ama manchakuyllapachu. Qamkunaqami maskayankillapa Nazaretmanta Jesusta kruspi klabaranllapa chayta. Payqami kawsamur rishana; mananami kaypinachu. Shamur rikayllapa pampashanllapata. ⁷ Chaymi ashwan rir yaçhakuqninkunata, Pedruta ima willayllapa: Payqashi Galilea pwibluman riyam paykunamanta naypaqta; ashwanshi wakpina rikanqallapa, imanutaq willasha karan chaynulla”.

⁸ Chaynu nitinmi chay warmikunaqa chay uçhkumantaqa kusalata alsakar llugshir riranllapa. Chaqa kusalatari manchakur chukchukyayaranllapa. Piru manami mayqantapis willaranllapachu chaynu manchakushanllaparayku.

Jesusmi María Magdalenaman rikariran
(Jn 20.11-18)

⁹ Jesusqami chay simanapa punta diyanpi kawsamurqa, puntataqa rikariran María Magdalenaman. Kay Maria-mantami Jesusqa, unaylla syiti dyablupa yarpuyinta itakusha karan. ¹⁰ Chaymi payqa rir willaran Jesuspi kriyir pullan purisha kaqkunata. Chaqa paykunaqami kusalata llakir waqayaqllapa ima. ¹¹ Piru Jesustami kawsamushata nuqa rikasha kani nir willatin uyaparqa, mana kriyiranllapachu.

Jesusmi ishkey yaçhakuqninkunaman rikariran
(Lc 24.13-35)

¹² Chaymantaqami Jesusqa mana riqsiypaqta tikrakar ishkey yaçhakuqninkuna chunllaq nanta riyatin rikariran. ¹³ Chaymi riqsirna paykunapis rir wakinninkunata willaranllapa. Piru manami kriyiranllapachu.

*Jesusmi yaĉhakuqninkunata kaĉharan yaĉhachikunanpaq
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)*

¹⁴ Chaymanta mas tardikaqqami Jesusqa chay unsi yaĉhakuqninkuna misapi tayatinllapa, paykunaman rikariran. Chaymi paykunataqa anyaq anyaq willaran mana allita kriyishanpaq, mana intrakashanllaparayku ima. Chaqa wakinkuna, Jesús kawsamushata rikar, willatinllapami mana kriyishallapachu karan.

¹⁵ Chaymi paykunataqa niran:

“Riyllapa tukuy pachata. Chaynami Dyuspa shumaq rimayninta tukuyлата yaĉhachinkillapa. ¹⁶ Chaymi mayqanpis kriyir shutikurnaqa, washakanqallapa. Nataq chay mana kriyiqkuna-shuypaqami tukuy tyimpupaq kastigakananpaqna kanqa. ¹⁷ Tukuy kriyiqkunata yanapatiyimi kaynu kanqallapa: Nuqapa shutiywanmi dyablupa yarpuynta runakunamanta itakunqallapa; mushuq rimaykunata rimanqallapa ima. ¹⁸ Largu kurukunata ayparllapa, manaqa bininuta upyarllapamapis mana imanancallapachu. Chaynulla tukuy qishaqkunapa ananman makinllapata ĉhuratinllapismi, allianqallapa ima”.

*Jesusmi syiluman riranna
(Lc 24.50-53)*

¹⁹ Chaynu nir imanaqami Jesusqa syiluman apakaranna. Chaymantami ashwan Dyuspa allilaw qichqanpina taran. ²⁰ Nataq yaĉhakuqninkuna-shuypaq tukuy pachata riranllapa imanukriyir washakananllapapaq nir yaĉhachikuq. Piru Jesusqami kusalata yanapatin kusa mana ruraypaq milagrukunata ima ruraranllapa. Chaymi tukuy rikaqkuna, uyakuqkunaqa chiqapta chayqa chaynu kanqa niranllapa. Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque (PE:quf:Quechua,
Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 27 Sep 2019

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a